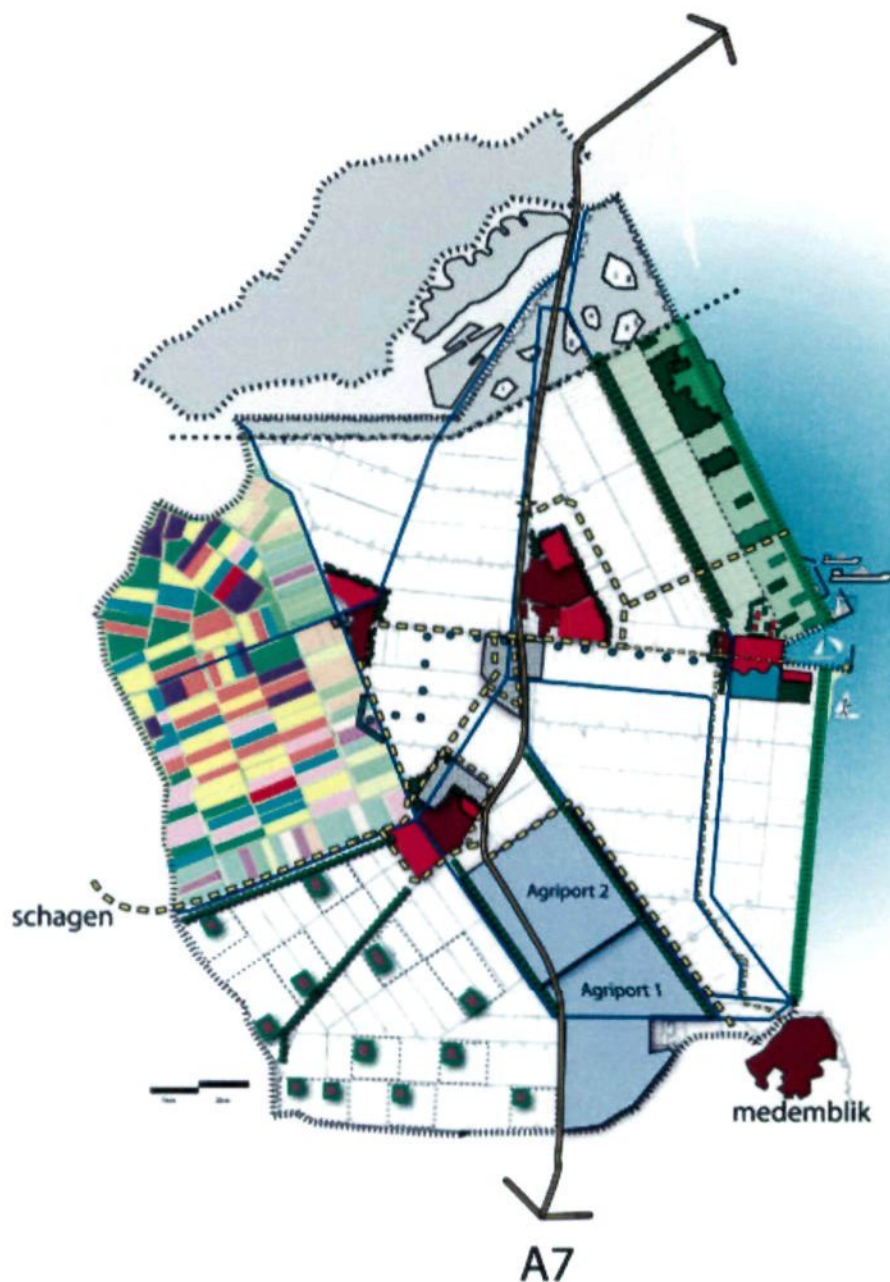

Ontwerp Structuurplan Wieringermeer 2006-2016

februari 2006

I	Inleiding en status	5
1.1	Inleiding	
1.2	Ambities en doelen	
1.3	Aanpak	
1.4	Proces en stand van zaken Ontwerp Structuurplan	
1.5	Leeswijzer	
2	Ruimtelijke analyse en voorkeursmodel	9
2.1	Totaal ontwerp	
2.2	Inrichting en gebruik	
2.3	Nieuwe ontwikkelingen en de schaal van de polder	
2.4	Het ruimtelijk concept: radiale openheid	
2.5	Keuze voorkeursmodel voor het Ontwerp Structuurplan	
3	Thema's Ontwerp Structuurplan 2006 – 2016	13
3.1	Inleiding	
3.2	Ontwikkelingen agrarische sector en landelijk gebied	
3.3	Windenergie	
3.4	Bedrijventerreinen	
3.5	Recreatie en toerisme	
3.6	Nieuwe inwoners vragen om nieuwe woningen	
3.7	Mobiliteit en infrastructuur	
3.8	Water	
3.9	Basis voor beleid voor sociaal-maatschappelijke voorzieningen, zorg en welzijn	
4	Vier tijdsbeelden	25
4.1	Inleiding	
4.2	Vier tijdsbeelden	
4.3	Zoneringkaart en toponiemenkaart	
4.4	Tijdsbeeld vier en het ruimtelijk concept	
4.5	De kernen ingezoomd	
5	Bijlagen	43
1	De conclusies van Stap 1	
2	Uitvoeringsprogramma	
3	Strategische Milieu Beoordeling	

I Inleiding en status

1.1 Inleiding

In de Structuurvisie 'Wieringermeer... De ontbrekende schakel?', opgesteld in 2002, zijn de gemeentelijke ambities ten aanzien van de groei van de gemeente Wieringermeer weergegeven. In het Streekplan, Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord, dat is vastgesteld in oktober 2004, heeft de provincie zich grotendeels gecommitteerd aan de gemeentelijke groeiambities.

Na de vaststelling van het Streekplan dienden de ambities nader vorm te krijgen. Hiervoor is dit Ontwerp Structuurplan opgesteld. Hierin worden de verschillende ambities en ontwikkelingen op elkaar afgestemd en ruimtelijk vertaald. Het biedt een kader voor later op te stellen bestemmingsplannen en voor ondersteunende beleidsnota's van de gemeente. Het Ontwerp Structuurplan heeft betrekking op de periode 2006-2016. Daarnaast wordt een doorkijk gegeven naar de periode 2016-2026.

Het gaat in het Ontwerp Structuurplan vooral om functies en ruimtebeslag. Maar er is ook aandacht voor sociale en culturele aspecten. Om het integrale karakter van het Ontwerp Structuurplan zo goed mogelijk tot zijn recht te laten komen, hecht de gemeente Wieringermeer veel waarde aan de inbreng van burgers, instellingen en bedrijven. Deze zijn bij het opstellen van het plan uitvoerig betrokken.

1.2 Ambities en doelen

Gemeente Wieringermeer formuleert in het Ontwerp Structuurplan ambities en doelen op de volgende onderdelen.

Groei van de werkgelegenheid

In de huidige situatie zijn er ca. 2.300 arbeidsplaatsen. Doel is realisering van 4.700 nieuwe arbeidsplaatsen voor 2020. Belangrijke pijlers onder deze ambitie zijn de ontwikkelingen in de agrarische sector (zoals Agriport A7), natuur, recreatie en toerisme (Wieringerrandmeer en de IJsselmeerkust) en de aanleg van het regionaal bedrijventerrein Robbenplaat.

Groei van het inwoneraantal en van de woningvoorraad

De verwachting is dat, als gevolg van toenemende werkgelegenheid en nieuwe wervende woonmilieus, het inwonertal doorgroeit van ca. 12.300 inwoners naar meer dan 20.000 inwoners in 2020. Het doel is om 5.000 woningen tot 2020 toe te voegen. Daarmee verdubbelt grofweg het totale aantal woningen. De kernen Wieringerwerf, Middenmeer en Slootdorp verdubbelen qua omvang. Kreileroord groeit nog forser, van 228 woningen naar ca. 1.400 woningen en krijgt grote kansen om door te groeien naar een meer zelfstandige woonkern met eigen voorzieningen.

Sterker draagvlak onder voorzieningen

Doel is de voorzieningen op het gebied van onderwijs, welzijn, sport en zorg in kwalitatieve en kwantitatieve zin mee te laten groeien. In alle vier kernen vindt groei plaats; het draagvlak onder de voorzieningen wordt daarmee sterker. Belangrijke voorwaarden voor de leefbaarheid in de kernen is een evenwichtige spreiding van belangrijke voorzieningen (zoals basisscholen, kinderopvang en multifunctionele centra).

Duurzaamheid

Windturbines maken al jaren onderdeel uit van het polderlandschap. In de gemeente Wieringermeer kan op dit moment voor zo'n 70.000 huishoudens duurzame energie opgewekt worden, dit door middel van windturbines. Doelstelling is dat bij de realisatie van de geplande ontwikkelingen, er ambitie u-

ze richtwaarden worden opgenomen waaraan duurzaamheid in al haar facetten moet voldoen.

Kwaliteit van de polder

De polder is een totaal-ontwerp uit de jaren '30 met een zeer efficiënte verkaveling en grootschalige openheid. Die kwaliteit is de basis voor het Ontwerp Structuurplan met een radiale openheid vanuit het centrum van de polder naar de randen. Doel is om de kwaliteiten van het open landschap te borgen, in het beeldkwaliteitsplan, en spelregels mee te geven voor de ruimtelijke inpassing van nieuwe grootschalige ontwikkelingen.

1.3 Aanpak

Gestart is met het verzamelen en analyseren van bestaande informatie. Belangrijke stukken, nota's en notities zijn geïnventariseerd en besproken, evenals reeds lopende projecten en programma's. Deze vormden de basis voor het Ontwerp Structuurplan. De beleidsinventarisatie is opgenomen in het 'Startdocument structuurplan gemeente Wieringermeer'. Daarin zijn vijf opgaven voor het Ontwerp Structuurplan geformuleerd.

- 1 Versterking economie en nieuwe werkgelegenheid;
- 2 Nieuwe inwoners en aanpassing woningvoorraad;
- 3 Inpassing van lopende projecten;
- 4 Infrastructuur aanpassen aan de opgaven;
- 5 Een basis voor nieuw beleid Wonen, Welzijn, Onderwijs en Zorg.

In het startdocument zijn ook de te volgen stappen qua inhoud en proces en communicatie opgenomen. Ten slotte zijn in het startdocument het plan van aanpak, de planning en de project,- en stuurgroep vastgesteld.

Milieuonderzoek SMB en LER

Voor het Ontwerp Structuurplan wordt een milieubeoordeling op strategisch niveau opgesteld: een Strategische Milieu Beoordeling (vanaf nu SMB) geïntegreerd met een Landbouw Effect Rapportage (LER). Met de SMB wordt een onderbouwing geleverd voor de besluitvorming rond het Ontwerp Structuurplan en een goede basis gelegd voor vervolgpcedures. In het SMB worden de milieueffecten van drie vergelijkingsmodellen in beeld gebracht. Mede op basis hiervan is een voorkeursmodel opgesteld dat ook getoetst is op milieueffecten.

De resultaten van de SMB zijn opgenomen in 'SMB Structuurplan Wieringermeer'. De belangrijkste conclusies uit dit rapport zijn opgenomen in bijlage 3.

Discussieavonden

Na de beleidsinventarisatie was de volgende stap het organiseren van discussieavonden:

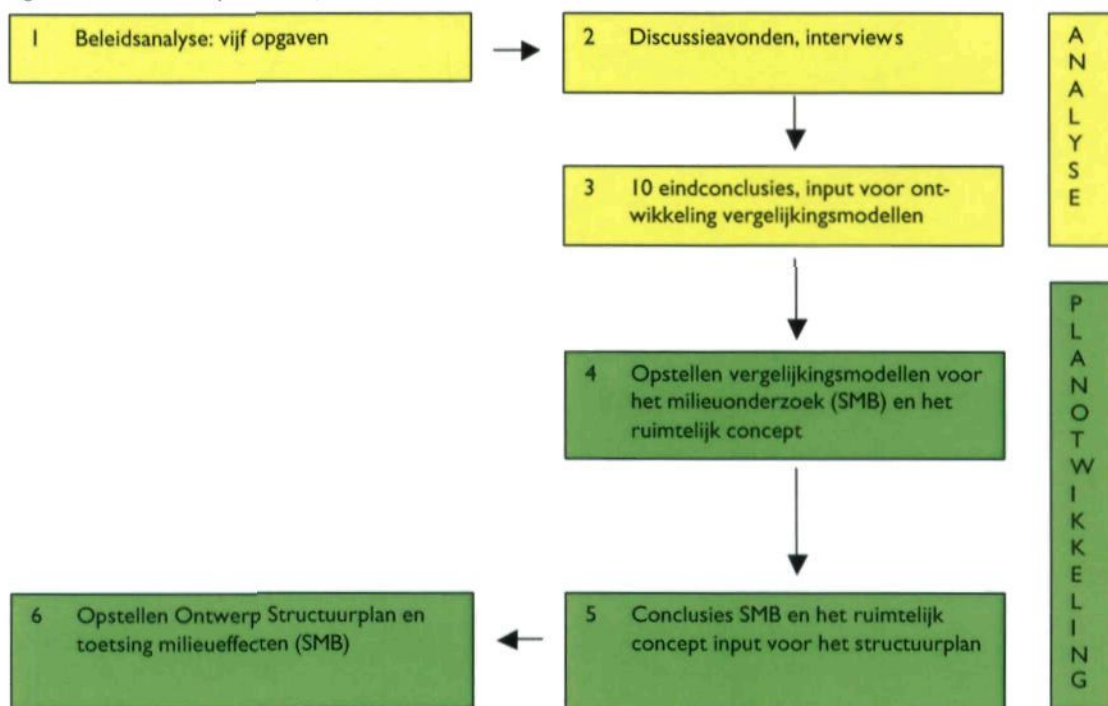
- op 11 oktober een eerste discussie met de Commissie - en Raadsleden;
- op 18 oktober een discussie met bewoners, ondernemers en instellingen;
- op 14 november een tweede discussie met de Commissie - en Raadsleden.

Van de brede discussieavond van 18 oktober 2005 is de inbreng van de bewoners, ondernemers en instellingen vastgelegd in een verslag.

Ook zijn in deze periode interviews gehouden met belangrijke organisaties in Wieringermeer; Rijks-waterstaat, Wooncompagnie, Provincie, Land en Tuinbouw Organisaties, Corbis + (zorgaanbieder) en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Uit de beleidsanalyse, discussieavonden en interviews zijn vervolgens 10 eindconclusies getrokken, die de basis vormden voor de drie SMB modellen.

Deze conclusies zijn opgenomen in bijlage 1. Vervolgens zijn de conclusies van het SMB gebruikt als input voor het uiteindelijke Ontwerp Structuurplan.

Figuur 1: Proces Ontwerp Structuurplan

1.4 Stand van zaken Ontwerp Structuurplan

Het Ontwerp Structuurplan is in een kort tijdsbestek tot stand gekomen. Amper een half jaar na de start ligt dit Ontwerp Structuurplan op tafel. Dat laat zien dat er in korte tijd veel werk verzet is, dat er door iedereen met veel enthousiasme aan is meegewerkt, en dat een enorme dynamiek is ontstaan.

Dit Ontwerp Structuurplan is vrijgegeven voor inspraak door het College van Burgemeester en Wethouders. Het Ontwerp Structuurplan ligt zes weken ter inzage. Ook wordt het verstuurd aan de deelnemers van de discussieavonden en wordt een nieuwe informatieavond georganiseerd voor alle inwoners van Wieringermeer over het Ontwerp Structuurplan.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 is de inleiding. In hoofdstuk 2 is een korte ruimtelijke analyse van de polder opgenomen en wordt het ruimtelijk concept en voorkeursmodel gepresenteerd. In hoofdstuk 3 worden de belangrijkste thema's van het Ontwerp Structuurplan beschreven, met per thema de belangrijkste conclusies uit de Strategische Milieubeoordeling. Hoofdstuk 4 laat vier tijdsbeelden zien. De eerste twee (2011 en 2016) betreffen het Ontwerp Structuurplan. De tweede serie (2021 en 2026) betreft het visiedeel, de doorkijk. Daarna wordt ingezoomd op de vier woonkernen. In de bijlagen zijn de 10 eindconclusies opgenomen, het uitvoeringsprogramma en de belangrijkste conclusies uit de SMB.

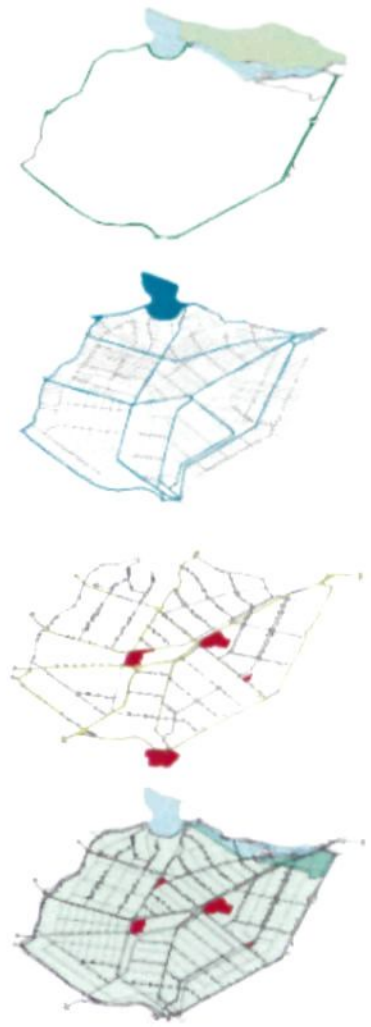
2 Ruimtelijke analyse en voorkeursmodel

2.1 Totaal-ontwerp

De Wieringermeerpolder ligt ingeklemd tussen een reeks oudere polders, het voormalig eiland Wieringen en het IJsselmeer. De polder is een totaal-ontwerp uit de jaren '30 van de vorige eeuw. De verkaveling van de polder is zeer efficiënt en kreeg vorm door een systeem van vaarten, wijken, tochten en greppelsloten. De vaarten werden in de begintijd gebruikt voor het vervoer van goederen. De greppelsloten, wijken en tochten verzorgen de waterhuishouding van het gebied. Naast het water, wordt de polder ook ingedeeld door de wegenstructuur. Behalve de A7 zijn er de belangrijke N-wegen en kleinere wegen waaraan de boerderijen liggen. De openheid is een van de belangrijkste dragers van het 'gezicht' van de polder. De toekomstige Wieringermeer moet recht doen aan deze openheid en daarom is gezocht naar een model waarin deze openheid centraal staat.

De polder heeft een karakteristieke verkavelingstructuur waarbij de randen bestaan uit de grootste kavels. In het midden van de polder is een driehoek overgebleven dat minder efficiënt te verkavelen was. In deze driehoek liggen Middenmeer, Slootdorp en Wieringerwerf. Kreileroord is de 4^e kern maar vormt een uitzondering. Het dorp ligt als enige niet aan een doorgaande weg en heeft daardoor minder ontwikkelkansen. Wieringerwerf en Middenmeer liggen aan de A7 en zijn verreweg de grootste dorpen.

De woonkernen zijn, net als de polder, als geheel ontworpen. De structuur van de dorpen was gebaseerd op de verkavelingstructuur van de omliggende polder. In hun oorspronkelijke vorm tekenden de dorpen zich duidelijk af tegenover het omliggende landschap.

Figuur 2: De Wieringermeer als totaalontwerp

2.2 Inrichting en gebruik

De commissie 'Hudig' werd begin vorige eeuw aangesteld om advies te geven bij de inrichting van alle IJsselmeerpolders. De beplantingsstructuur, rondom de erven en de dorpen, was bedoeld om "een krachtige tegenstelling tussen massa en ruimte, gebonden aan een 'strakke grondslag' te realiseren. De boerenerven waren allemaal ongeveer één hectare groot en waren net als de dorpen met een stevige boomwal omzoomd.

Het was de bedoeling in het nieuwe grootse landschap 'menschennesten' te creëren. Later zijn ook boomwallen langs de belangrijkste wegen en vaarten aangeplant. Inmiddels is de structuur van het polderlandschap het beste af te lezen aan de beplantingsstructuur en is dit naast de 'openheid' de belangrijkste drager van de identiteit van de polder. De kernen zijn allemaal ontworpen door Granpré Molière met een introvert karakter en een duidelijk ruimtelijk centrum. Dit ontstond uit het streven naar een overzichtelijke maatschappij van het vooroorlogse Nederland. Ook binnen de dorpen was de beplantingsstructuur belangrijk. Deze werd met de bouw van de dorpen direct aangelegd en benadrukte de landschappelijke inpassing van de dorpen in het polderlandschap.

2.3 **Nieuwe ontwikkelingen en de schaal van de polder**

De ontwikkelingen van het Wieringerrandmeer en Agriport A7 vertegenwoordigen de schaal van de toekomstige ontwikkelingen in de Wieringermeerpolder. Door de ontwikkelingen in de agrarische sector, de gunstige ligging van de polder en de aanwezige ruimte zijn meer grootschalige ontwikkelingen in de komende decennia zeer waarschijnlijk. De polder zal in de toekomst een veel grotere regio bedienen. De uitdaging is deze grote ruimtelijke opgaven in te passen binnen het (cultuurhistorische) waardevolle polderlandschap.

De polder zal veranderen, maar dit biedt ook kansen de ruimtelijke kwaliteit die nu aanwezig is te benadrukken, op de agenda te zetten en te verbeteren.

2.4 **Het ruimtelijk concept: radiale openheid**

Op basis van de analyse is een ruimtelijk concept opgesteld dat als basis dient voor het structureren van de ruimtelijke opgaven.

Dit concept sluit aan bij de oorspronkelijke opzet van de polder. In deze structuur was het de bedoeling dat vanuit het hart de hele maat van de polder tot aan de rand ervaren kon worden. Het concept plaatst de grote programma eenheden binnen de logische structuur van de polder, met een radiale openheid. Dus vanuit het midden van de polder, de driehoek Wieringerwerf, Middenmeer en Slootdorp, is de openheid van de polder nog steeds zichtbaar.

‘Openheid versus massa’ is een oude doelstelling van het oorspronkelijke polderontwerp wat in het concept terugkomt. De grote programma’s worden afgewisseld door open ruimte en gemaskeerd door boomwallen of andere natuurlijke begrenzingsen. De uitbreidingen van de kernen dienen aan te sluiten bij de verkaveling van het polderlandschap. Lijnen of grenzen in de polderstructuur worden grenzen tussen polder en dorp.

Kortom, het ruimtelijk concept moet voor een vitale polderstructuur zorgen, waarbij de polder nog altijd wordt ervaren als één polder. Ondanks de ontwikkelingen die grootschaliger zijn dan in de ontstaansperiode van de Wieringermeerpolder.

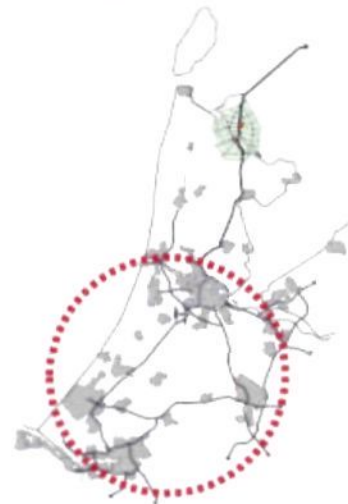
2.5 **Keuze voorkeursmodel voor het Ontwerp Structuurplan**

Het ruimtelijk concept, de 10 eindconclusies (bijlage 1), de resultaten van de discussies met de Raad en andere betrokken partijen en de conclusies uit de SMB (bijlage 3) vormen de basis voor het voorkeursmodel van het Ontwerp Structuurplan.

Uit de vergelijking van de milieueffecten van de drie SMB-modellen (concentratie, gelijke kernen, spreiding) bleek een voorkeur voor een mix van twee van de drie modellen. Zo zijn elementen opgenomen van het concentratiemodel, waarbij Wieringerwerf en Middenmeer hun positie verder uitbouwen. Maar ook onderdelen van het model ‘vier gelijke woonkernen’ zijn overgenomen, zoals het versterken van draagvlak voor voorzieningen in Slootdorp en Kreileroord.

Argument om niet voor het spreidingsmodel te kiezen is bijvoorbeeld de aantasting van de openheid

Figuur 3: Ligging van de polder in de regio

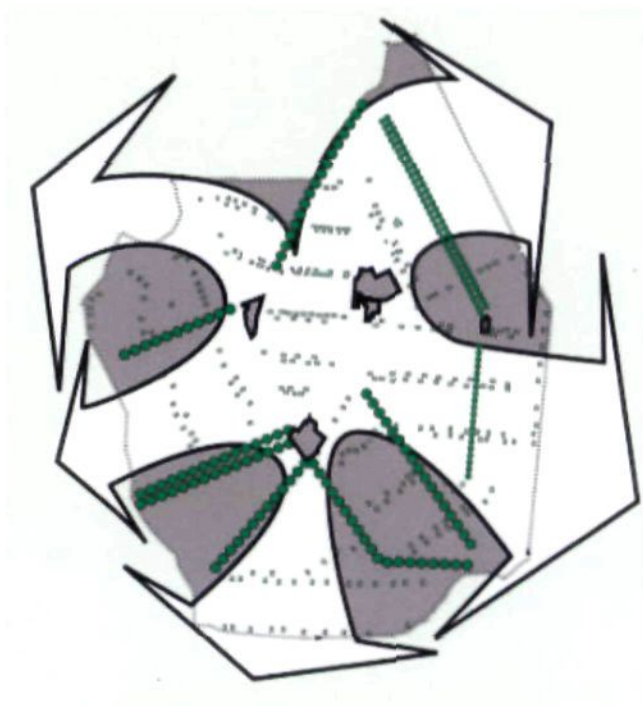

van de polder door versnippering van landbouw en woon,- en werklocaties. Door deze versnippering verminderen ook de cultuurhistorische waarden en ontstaan negatieve gevolgen voor de verkaveling en ontsluiting van de landbouwpercelen.

In hoofdstuk 3 worden bij de bespreking van de inhoudelijke thema's argumenten en conclusies gebruikt uit de SMB. In bijlage 3 zijn de belangrijkste conclusies hiervan bijgevoegd, waarin wordt ingegaan op de onderlinge vergelijking tussen de drie modellen. Ook worden de milieueffecten van het voorkeursmodel beschreven.

Dit voorkeursmodel, welke voortvloeit uit de drie vergelijkingsmodellen, is de basis voor het Ontwerp Structuurplan. In hoofdstuk vier wordt het voorkeursmodel gesplitst in vier tijdsbeelden (2011, 2016, 2021, 2026), waardoor meteen de fasering duidelijk wordt.

Figuur 4: Het voorkeursmodel

De structuur van de huidige en oorspronkelijke weg -en erfbeplantingen zorgt voor een radiale openheid van de polder, zodat vanuit het hart de randen kunnen worden ervaren. De dorpen liggen als afzonderlijk herkenbare groen omzoomde elementen in het landschap. Deze radiale openheid wordt in het structuurplan nagestreefd.

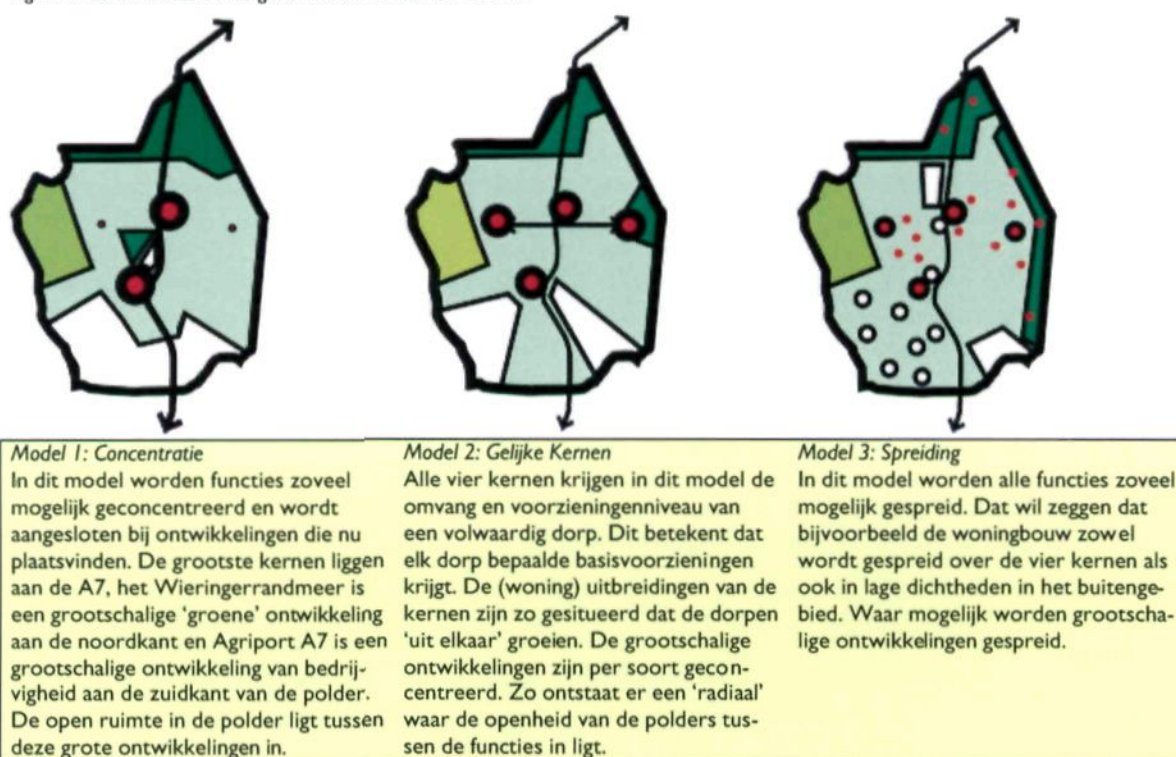
3 Thema's Ontwerp Structuurplan 2006 – 2016

3.1 Inleiding

Een belangrijke aanleiding voor dit Ontwerp Structuurplan is de groei van de werkgelegenheid. De doelstelling is ten minste 4.500 nieuwe arbeidsplaatsen tot 2020. Strategische projecten daarin zijn onder andere Agriport A7, Wieringerrandmeer en Robbenplaat. Groei van werkgelegenheid zal onmiskenbaar gevolgen hebben voor de polder. Naast extra bedrijventerreinen, zal als gevolg van de grotere mobiliteit, ook de infrastructuur worden aangepast. Er wordt rekening gehouden met een forse groei van het aantal inwoners en woningen. Doelstelling is een toename van 5.000 woningen tot 2020. Dit betekent een verdubbeling van het huidige aantal inwoners.

Dit hoofdstuk behandelt de belangrijkste inhoudelijke thema's van het Ontwerp Structuurplan. Er wordt een korte onderbouwing gegeven vanuit de Strategische Milieubeoordeling (SMB) voor de gemaakte keuzes. Daarin wordt gebruikt gemaakt van de volgende vergelijkingsmodellen.

Figuur 5: Schematische weergave van de drie SMB modellen

In bijlage 3 zijn de milieueffecten opgenomen van het voorkeursmodel.

3.2 Ontwikkelingen agrarische sector en landelijk gebied

De traditionele landbouw in Wieringermeer met producten zoals graan, aardappels, suikerbieten en uien, is aan veranderingen onderhevig. Vanuit nieuwe Europese wetgeving, open grenzen, verdere liberalisering, regionale toename van bollenteelt, tuinbouw en melkveehouderij, zal de polder in toenemende mate te maken krijgen met enerzijds minder, maar aan de andere kant grotere land- en tuinbouwbedrijven, intensievere teelten (bloembollen, glastuinbouw), melkveehouderij, hoogwaardige

agribusiness, kenniseconomie, handel, logistiek en internationale concurrentie. Waar de polder tot voor enkele jaren geleden vooral lokale aandacht genoot, is er nu sprake van regionale, landelijke en internationale economische betrekkingen.

Belangrijke trends in de landbouw zijn:

- schaalvergroting - minder bedrijven maar groter - van boerengezinsbedrijven naar bedrijven met meerdere eigenaren/financiers en met personeel – toename van glastuinbouw en bollen-teelt;
- intensivering - op dezelfde oppervlakte hogere opbrengsten en de groei van tuinbouwareaal;
- verbreding - vanuit traditionele landbouw ontwikkelingen richting windenergie, maneges, landschapsbeheer, recreatie;
- vergroening – van akkerbouw naar melkveehouderij;
- nieuwe totaalconcepten zoals 'van zaadje tot slaatje' of 'van ei tot kipfilet'

De verwachting is dat deze trend van schaalvergroting doorzet. Waar (zeer) grote land,- en tuinbouw-bedrijven ontstaan kunnen de gevolgen daarvan in termen van onder andere milieuoverlast, mobiliteit en landschap groot zijn. Deze trends hebben gevolgen voor de inrichting en gebruik van de polder. Dit kan vooral aan de orde zijn wanneer (zeer) grote landbouwbedrijven overgaan tot meer zelf verwerken en afzetten van producten op en vanaf het bedrijf. In het Ontwerp Structuurplan wordt dit aangeduid met 'megabedrijven'.

3.2.1 *Megabedrijven*

Op de structuurplankaart is een gebied aangeduid voor megabedrijven, gelegen in de zuidwestelijke hoek van de Wieringermeer, tussen de A7 en de Schagerweg. Dat goed ontsloten gebied is bedoeld voor (zeer) grote landbouwbedrijven waarbij diverse schakels in het productieproces van de eindpro-ducten zoveel mogelijk op één locatie gevestigd zijn en die gekenmerkt worden door een groot be-bouwingsoppervlak. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kippenhouderij, met een eigen slachterij en verwerkingshallen en voerfabriek. Of een grote akkerbouwer die zelf een verwerkings,- en verpak-kingsfabriek op zijn erf bouwt. Het kan (ook) gaan om de volgende typen bedrijven:

- de hoofdvestiging van akker- en tuinbouwbedrijven die een (groot) deel van hun grond buiten het megabedrijfsgebied kunnen hebben. Op de hoofdvestiging kan opslag en verwerking van producten plaatsvinden.
- de stallen van grote melkveebedrijven, die een groot deel van het veevoer betrekken van el-ders, van eigen grond of grond van anderen, bijvoorbeeld akkerbouwers.
- grote varkens- of kippenbedrijven.

Om de openheid van de polder zoveel mogelijk in stand te houden zijn grote bouwblokken niet overal gewenst. Dat is ook niet gewenst vanwege de capaciteit van de wegen en andere (milieu) effecten op de omgeving. Daarom wordt niet overal toegestaan dat dergelijke bedrijven zich vestigen (of ontwik-kelen). In de zuidwest hoek wordt ruimte geboden aan bedrijven met substantieel grotere bouwblok-ken dan elders in de Wieringermeer.

Het concentreren van dit soort grote en verschillende landbouwbedrijven in elkaars nabijheid en nabij de Agriport A7 kan duurzaamheid,- en economische voordelen opleveren. Bijvoorbeeld energieop-wekking uit mestvergistings en gebruik van die energie voor bedrijven in de omgeving. Tenslotte leidt clustering ook tot minder transport tussen bedrijven en schakels in de verschillende ketens.

Het Ontwerp Structuurplan gaat uit van verspreide vestiging van megabedrijven op bestaande bedrijfs-locaties in het megabedrijfsgebied, zodat het landschap ook hier zijn openheid behoudt. De aard en omvang van de megabedrijven (bebouwingsoppervlak) en het effect op het landschap wordt nader uitgewerkt in het Beeldkwaliteitplan en bestemmingsplannen. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen aan welk type bedrijven welke ruimte geboden kan worden. Bijvoorbeeld in welk deel van het gebied de veehouderijbedrijven (het best) gevestigd kunnen worden rekening houdend met stankregels.

Milieueffecten 'megabedrijven'

In de drie SMB modellen zijn de milieueffecten in kaart gebracht van drie verschillende locaties voor de megabedrijven. In het concentratiemodel is het gebied aangrenzend aan Agriport A7 daarvoor bestemd, in het model gelijke kernen het gebied tussen de Schager,- en Alkmaarseweg en in het model spreiding in beide gebieden.

Alle modellen leiden tot aantasting van cultuurhistorische,- en historische waarden en hebben negatieve effecten op geluid, lucht en externe veiligheid. Daarentegen heeft het positieve effecten op de economische omvang van de primaire landbouw en de daaraan gelieerde bedrijvigheid. Ook zijn er kansen voor duurzame ontwikkeling. Er kan een positief effect op de bodemkwaliteit optreden, indien de bedrijfsvoering zodanig wordt ingericht dat afvalstromen gecontroleerd worden afgevoerd. Mogelijkheden hiertoe zullen groter zijn, indien bedrijfsvoering in gebouwen plaatsvindt.

3.2.2 *Agriport 2*

De snelle ontwikkeling van Agriport A7 laat zien dat er behoefte is aan ruimte voor glastuinbouw. De glastuinbouw / agribusiness, vragen, naast lager geschoold personeel, zeer zeker ook hoger opgeleide werknemers. Dit alles vraagt om heldere regels waar welke functies en werkzaamheden ontwikkeld kunnen worden. In het Ontwerp Structuurplan wordt in het visiedeel rekening gehouden met een tweede Agriport. Dit betekent dat bij een snelle invulling van het huidige Agriport A7 en bij een voldoende vraag, een tweede grootschalige kassencomplex mogelijk wordt in de polder.

Milieueffecten Agriport 2

In de drie SMB modellen zijn de milieueffecten in kaart gebracht van drie verschillende locaties voor Agriport 2. In alle modellen ligt Agriport 2 aan de A7, in twee gevallen tegen Agriport A7 aan. In het 'spreidingsmodel' is Agriport 2, losstaand, in het noorden gesitueerd. Uiteindelijk is afgezien van deze locatie omdat dit de openheid van de polder het meest aantast. Uit de vergelijking van de modellen concentratie en gelijke kernen bleken de milieueffecten van de locaties voor Agriport 2 weinig te verschillen. Er was een (lichte) voorkeur voor gelijke kernen. Bovendien is de locatie in dat model een voortzetting van het huidige Agriport A7 en kent het een uitstekende ontsluiting via de A7. Gekozen is voor de locatie in het model gelijke kernen.

3.2.3 *Bollenteelt*

De provincie wil graag bollenteelt in de Wieringermeer, om de teelt in de binnenduinrand te verminderen en vanwege de gunstige mogelijkheden voor waterhuishouding in de Wieringermeer. Voor de Wieringermeer betekent bollenteelt een nieuwe, economische stimulans. In het noordwesten van de polder wordt ruimte geboden voor geconcentreerde, projectmatige bollenteelt. Dit valt samen met het door de Provincie in haar Streekplan aangeduide 'ontwikkelingsgebied Wieringermeer' (o.a. bollen) en het 'Zoekgebied projectlocatie permanente bollenteelt'. Volgens het streekplan mag de oppervlakte bollenteelt in de Wieringermeer maximaal 1.250 ha (bruto) zijn, dus inclusief ruimte voor waterberging en waterzuivering.

Milieueffecten bollenteelt

In het SMB zijn de milieueffecten van de bollenteelt globaal in beeld gebracht. Het bleek niet zinvol om in de SMB meerdere locaties voor bollenteelt op milieueffecten te onderzoeken omdat er nauwelijks verschillen in de milieueffecten van verschillende bollenteeltlocaties zijn. Dit komt doordat bollenteeltlocaties in de toekomst met een gesloten hydrologisch systeem moeten werken. Dit betekent zelfvoorzienend zijn in zoet water door het vasthouden van regenwater en het tegengaan van verspreiding van watervervuiling.

Onduidelijk is (nog) of de bollenteeltlocatie in de polder volledig in haar watervoorziening kan voorzien. Mocht dit niet het geval zijn, dan is watertoevoer vanuit het IJsselmeer toch noodzakelijk via een pijpleiding. In de SMB modellen is deze pijpleiding gestippeld ingetekend. Een nadere studie zal te

zijner tijd hiervoor gestart moeten worden.

Uit de globale effectenbeschrijving uit de SMB blijkt dat de bollenteelt in de Wieringermeer negatief scoort op de aantasting van de waterhuishouding omdat ingrijpende waterhuishoudkundige ingrepen nodig zijn. Ook zijn negatieve effecten te verwachten op de bodemkwaliteit en de aantasting van cultuurhistorische, aardkundige en archeologische waarden. Positief is de economische omvang van de primaire landbouw, de daaraan gelieerde bedrijvigheid kansen voor duurzaamheid.

3.3

Windenergie

De Wieringermeerpolder kent al jaren diverse vormen van windenergie. Waar vroeger vooral solitaire, kleinere, windmolens werden geplaatst voor energieopwekking bij boerderijen, is in het afgelopen decennium schaalvergroting ontstaan. Windenergie blijft belangrijk in het structuurplan, maar de opstelling van de masten wordt verder gestructureerd in clusters en in lijnopstellingen. Doel is capaciteitsvergroting binnen afgebakende clusters.

Uitgangspunt voor dit Ontwerp Structuurplan is dat de polder qua solitaire windmolens 'haar portie wel gehad heeft'. Dit betekent dat de bestaande solitaire windmolens, middels nader te bepalen beleid en in overleg met de eigenaren, zoveel mogelijk verplaatst worden naar de bestaande clusters.

Naast het concentreren van solitaire windmolens wordt ruimte geboden aan meer (geconcentreerde) windenergie in de polder.

Het testpark Wieringermeer voor Windenergie (ECN-testlocatie) zal worden uitgebreid met extra turbines. Deze testlocatie doet belangrijk onderzoek naar de (grootschalige) toepassing van windenergie. Daarnaast zijn extra windturbines in clusteropstelling mogelijk mits de plaatsing van turbines dient als een economische drager voor en direct gekoppeld is aan een maatschappelijk gewenste ontwikkeling. Randvoorwaarde is dat zonder deze economische drager de maatschappelijk wenselijk geachte voorziening financieel niet realiseerbaar is.

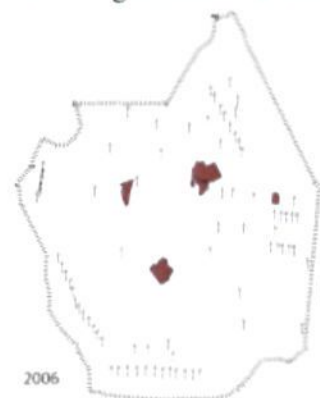
De provincie Noord-Holland onderzoekt momenteel de mogelijkheid tot realisatie van een windturbinepark in het IJsselmeer. De gemeente Wieringermeer staat in beginsel niet afwijzend tegenover een dergelijk initiatief. Nader onderzoek moet uitwijzen of een cluster windturbines in het IJsselmeer haalbaar is. Tenslotte bieden de bestaande molens in de clusters nog mogelijkheden voor capaciteitsvergroting door optimalisering (vergroten aantal megawatts van bestaande molens door toepassing nieuwste technieken).

Figuur 6: Windenergie in de periode 2006-2016

2006: Het huidige windmolenbestand wordt gekenmerkt door een versnipperd beeld door verspreide solitaire molens.

2011: Het verplaatsen van de solitaire windmolens rondom de kernen is gestart, het veld ten zuiden van Kreileroord is verdicht.

2016: Het verplaatsen is ver gevorderd. Dit geldt ook voor de kleine lijnopstellingen en solitaire molens in het noorden van de polder. De bestaande lijnopstelling aan de westkant is verlengd en verdicht.

Andere vormen van duurzame energie worden gestimuleerd. Dit kan autonoom ontwikkeld worden of gekoppeld worden aan bedrijven zoals grootschalige verwerking van agrarische producten (bijvoorbeeld bio-vergisting). Ook wordt gestreefd naar bijvoorbeeld een ambitieuzere EPC waarde bij de realisatie van gebouwen, hierbij valt te denken aan een waarde van tenminste 30% beneden de landelijke norm.

Milieueffecten windenergie

In het concentratiemodel sluiten de geclusterde windmolens aan op de oostkant van Agriport A7. In het spreidingsmodel zijn de windmolens geclusterd in het open gebied tussen Kreileroord en Medemblik. In het model 'gelijke kernen' zijn de windmolens geplaatst in het IJsselmeer. Uit de vergelijking van de milieueffecten blijkt geen duidelijke voorkeur, maar wel een voorkeur voor het concentreren van windmolens. De modellen concentratie en gelijke kernen leiden tot een grotere verstoring van de Ecologische Hoofdstructuur. Het spreidingsmodel leidt tot een grotere aantasting van geluid, lucht en externe veiligheid. Bij het concentreren van windmolens zijn ten slotte kansen voor duurzame ontwikkeling omdat de windenergie eventueel gebruikt kan worden voor Agriport A7 of Agriport 2.

3.4 Bedrijventerreinen

3.4.1 Robbenplaat en andere 'droge' bedrijventerreinen

De ontwikkeling van Robbenplaat, langs de A7 tussen Wieringerwerf en Middenmeer, is reeds gestart. Deze ontwikkeling wordt in deze zone ten dele doorgevoerd. Op de plankaart is zichtbaar dat er een deel open landschap aanwezig blijft, vanwege de wens om vanuit het centrum van de polder de einder te kunnen ervaren. In totaal kan Robbenplaat nog 96 hectare uitbreiden¹.

Het bedrijventerrein bij Middenmeer ligt ten westen van de kern. In het Ontwerp Structuurplan kan dit lokale bedrijventerrein op deze locatie nog 60 hectare uitbreiden. Het bedrijventerrein ten zuiden van Wieringerwerf kan nog uitbreiden met 36 hectare. Het bedrijventerrein 'De Stek', die ten oosten van de A7 is gesitueerd, kan nog 18 hectare uitbreiden.

Bij Slootdorp is het bedrijventerrein gesitueerd aan de noordwest zijde van het dorp. Bij Kreileroord is er sprake van een kleine strook ten oosten van de kern. In het Ontwerp Structuurplan wordt de keuze gemaakt bedrijventerreinen zoveel mogelijk te concentreren. Dit heeft tot gevolg dat het bedrijventerrein bij Kreileroord op termijn wordt verplaatst naar bijvoorbeeld Robbenplaat. Het bedrijventerrein bij Slootdorp blijft wel bestaan.

3.4.2 Natte / maritieme bedrijvigheid

Er is ruimte voor groei van bedrijvigheid in de natte sector. De invulling van Waterpark Oude Zeug verloopt naar wens. Het rijksbeleid biedt met de Nota Ruimte meer ruimte aan lokale initiatieven, mits deze zich binnen de gestelde randvoorwaarden ontwikkelen. In het Ontwerp Structuurplan wordt ruimte geboden voor uitbreiding van de Oude Zeug met 25 hectare. Dat kan uitsluitend indien eenzelfde oppervlakte aan water elders gecompenseerd wordt vanwege de bufferfunctie van het IJsselmeer. Deze compensatie wordt gevonden door de aanleg van een kunstmatige inham op het gebied van de polder. De inham wordt voorzien van een dijk en aangebracht ten zuiden van het waterpark Oude Zeug, ter hoogte van de weg Wieringerwerf naar Kreileroord. In en bij deze nieuwe inham kan zich maritieme bedrijvigheid en een haven vestigen.

¹ Het gaat om bruto oppervlakten van plangebieden en niet om uitgeefbare kavels.

Milieueffecten bedrijvigheid

In het SMB model concentratie zijn alle bedrijventerreinen geconcentreerd tussen Middenmeer en Wieringerwerf. In het model gelijke kernen ligt bij elke kern een bedrijventerrein. In het spreidingsmodel ook, maar zijn er nog meer bedrijventerreinen verspreid in de polder. Dit laatste model scoort verreweg het meest negatief. Zo zijn negatieve effecten op onder andere invloed op bestaande woonfuncties, effecten op geluid, lucht en externe veiligheid en op verkaveling en ontsluiting. Het model concentratie scoort het beste van de drie modellen. Positieve punten zijn onder andere bereikbaarheid voor autoverkeer en openbaar vervoer, geen aantasting van de Vogel Habitat Richtlijn en een goede verkaveling en ontsluiting. Om deze reden is het concentreren van bedrijventerreinen overgenomen.

3.5 Recreatie en toerisme

‘Wieringermeer laat op het gebied van recreatie een belangrijke kans liggen’ is de mening die in de discussies veel is gehoord. Uiteraard wordt in het Wieringerrandmeer hieraan al veel aandacht besteed. Toch is met name de zone langs het IJsselmeer uitermate geschikt voor diverse vormen van recreatie, zoals fietsen, skaten, surfen, zwemmen en zeilen. Voor een recreatiepark met woningen, een golfterrein en een surfstrand wordt ruimte geboden langs de IJsselmeerkust tussen het Dijkgatsbos en de nieuwe haven voor de pleziervaart.

Milieueffecten recreatie

Alle modellen voorzien in recreatieontwikkelingen langs de IJsselmeerkust. De IJsselmeerkust maakt als zone onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Daarmee zijn negatieve effecten te verwachten. Verschillen tussen de modellen zijn afhankelijk van de precieze ontwikkeling en daarmee vooralsnog moeilijk aan te geven.

Maar er zijn natuurlijk ook verschillen per model. In het concentratiemodel is een recreatiegebied voorzien in het noordoosten en wordt het gebied tussen Wieringerwerf en Middenmeer verdicht met een park en sportvoorzieningen. Dit laatste tast de openheid van de polder aan. In het spreidingsmodel is recreatie voorzien langs de gehele IJsselmeerkust vanaf Kreileroord naar het Dijkgatsbos. Omdat negatieve effecten te verwachten zijn ten aanzien van EHS en Vogelrichtlijngebied IJsselmeer is hier niet voor gekozen. Gekozen is voor het model ‘gelijke kernen’ waarbij een grote recreatieve ontwikkeling voorzien is ten oosten van Kreileroord. Dit tast de openheid van de polder, de EHS en Vogelrichtlijngebied het minst aan.

Motorcross terrein

Ook de motorcrossers krijgen ruimte in Wieringermeer. Op de plankaart is geen definitieve locatie vormgegeven, omdat verschillende locaties nader onderzocht dienen te worden. Hierbij moet vooral gelet worden op omgevingsfactoren en milieuaspecten. Het dient in ieder geval te gaan over een permanente locatie met de daarbij behorende faciliteiten.

3.6 Nieuwe inwoners vragen om nieuwe woningen

De verwachting is dat, als gevolg van toenemende werkgelegenheid en nieuwe wervende woonmilieus, het inwonertal doorgroeit naar meer dan 20.000 inwoners. De totale groei van het aantal woningen dient tot 2020 ca. 5.000 woningen te zijn. Dit betekent grofweg een verdubbeling van de huidige woningvoorraad. Het gaat in dit Ontwerp Structuurplan om kwantiteit en locatie. De kwalitatieve woningvraag (welke typen, in welke prijsklasse, voor welke doelgroepen) wordt in een nader op te stellen woonplan ingevuld. Het woonplan is medio 2006 afgerond.

Tabel 1: Huidig aantal woningen en woningbouwopgave per kern

Kern	Aantal woningen 2005	Woningbouwopgave 2006 - 2020	Aantal woningen 2020 ²
Wieringerwerf	2.343 (46%)	1.950 (39%)	4.300 (43%)
Middenmeer	1.335 (27%)	1.400 (28%)	2.740 (27%)
Slootdorp	451 (9%)	400 (8%)	850 (8%)
Kreileroord	228 (5%)	1.200 (24%)	1.430 (14%)
Landelijk gebied	690 (13%)	50 (1%)	740 (7%)
Totaal	5.047 (100%)	5.000 (100%)	10.050 (100%)

Per tijdsbeeld is de woningbouwopgave als volgt:

Tabel 2: Woningbouwopgave per tijdsbeeld

Tijdsbeeld	Woningbouwopgave
1; 2006 – 2011	1.800
2; 2011 – 2016	1.900
3; 2016 – 2021	1.300
4; 2021 – 2026	0
Totaal	5.000

Milieueffecten wonen

In het concentratiemodel is de gehele woningbouwopgave voorzien bij Wieringerwerf en Middenmeer. In het spreidingsmodel is de opgave verspreidt over de vier kernen en het landelijk gebied. In het model 'gelijke kernen' wordt fors gebouwd bij Kreileroord en Slootdorp. Uit het SMB blijkt geen duidelijke voorkeur. Het spreidingsmodel tast de openheid, begrijpelijkerwijs, het meest aan, maar scoort wel goed qua duurzaamheid (o.a. combinaties van functies, dubbel grondgebruik). Het model gelijke kernen scoort goed op het gebied van voorzieningenniveau, maar minder op o.a. de gevolgen voor de ontsluiting en verkaveling. Ten slotte scoort het model concentratie goed op bereikbaarheid en voorzieningenniveau en minder op hinder door geluid, luchtverontreiniging en externe veiligheid.

In het Ontwerp Structuurplan is ervoor gekozen elementen uit alle modellen te gebruiken. Per model zijn zoveel mogelijk de 'goede scores' gebruikt. De grootste bouwopgave vindt plaats bij Wieringerwerf, Middenmeer en Kreileroord. Maar ook bij Slootdorp zijn woningen voorzien.

3.6.1 Wieringerwerf

Wieringerwerf blijft de belangrijkste kern met de meeste voorzieningen. Wieringerwerf heeft momenteel 2.343 woningen, 46% van het geheel. In totaal wordt capaciteit gerealiseerd voor het ontwikkelen van 1.950 woningen: 1.400 binnen het Ontwerp Structuurplan (2016) en 550 in het visiedeel (2016-2021).

² Afgerond op tientallen

- Tijdsbeeld 1 – 800
- Tijdsbeeld 2 – 600
- Tijdsbeeld 3 – 550
- Tijdsbeeld 4 – 0

Woningcorporatie Wooncompagnie is momenteel bezig met een herstructurering van haar bezit. In het nader op te stellen gemeentelijk woonplan wordt de toevoeging van nieuwe woningen en de herstructurering in relatie met elkaar gezien.

3.6.2 *Middenmeer*

Middenmeer is en blijft de tweede kern van Wieringermeer en maakt, mede doordat het net als Wieringerwerf aan de A7 ligt, een forse groei door. Dit zal hoofdzakelijk ten zuidwesten van de huidige kern plaatsvinden; de 'sprong over het kanaal'. Middenmeer heeft momenteel 1.335 woningen, 27% van het geheel. In totaal wordt capaciteit gerealiseerd voor het ontwikkelen van 1.400 woningen, alle binnen de doorlooptijd van het Ontwerp Structuurplan.

- Tijdsbeeld 1 – 800
- Tijdsbeeld 2 – 600
- Tijdsbeeld 3 – 0
- Tijdsbeeld 4 – 0

In Middenmeer bereidt Wooncompagnie momenteel de herstructurering van haar bezit voor. In de komende jaren zal dit worden uitgevoerd.

3.6.3 *Slootdorp*

Ook Slootdorp verdubbelt qua aantal woningen, maar blijft ten opzichte van Wieringerwerf en Middenmeer kleiner. Slootdorp heeft momenteel 451 woningen, 9% van het geheel. Er zijn 400 nieuwe woningen gepland. In totaal wordt capaciteit gerealiseerd voor het ontwikkelen van 400 woningen, alles binnen de doorlooptijd van het Ontwerp Structuurplan.

- Tijdsbeeld 1 – 200
- Tijdsbeeld 2 – 200
- Tijdsbeeld 3 – 0
- Tijdsbeeld 4 – 0

Wooncompagnie heeft in Slootdorp de herstructurering nagenoeg afgerond.

3.6.4 *Kreileroord*

In en om Kreileroord worden de grote ambities het duidelijkst zichtbaar. Kreileroord kent ten opzichte van de andere drie kernen de grootste groei. In de discussies is aangegeven dat de grote ambities en het Ontwerp Structuurplan nieuwe kansen zouden moeten bieden voor Kreileroord. Daarbij is ook gezegd dat naast het wonen ook andere 'dragere' moeten worden gevonden om nieuwe kansen daadwerkelijk te realiseren. Dat zijn natte / maritieme bedrijvigheid en recreatie.

Kreileroord heeft momenteel 228 woningen, 5% van het geheel. In de omgeving van Kreileroord en bij de IJsselmeerkust wordt in totaal capaciteit gerealiseerd voor het ontwikkelen van 1.200 woningen: 500 binnen de doorlooptijd van het Ontwerp Structuurplan en 700 binnen de doorlooptijd.

- Tijdsbeeld 1 – 0
- Tijdsbeeld 2 – 500
- Tijdsbeeld 3 – 700
- Tijdsbeeld 4 – 0

Binnen deze 1.200 woningen is ruimte voor nieuwe woonvormen zoals drijvende woningen in de ha-

ven, wonen aan het water en een markante woontoren aan het IJsselmeer, in de hoek van de Oosterterpweg en de Zuiderdijkweg. In het nader op te stellen woonplan zal deze verdere uitwerking in woningtypologieën plaatsvinden.

3.6.5 *Wonen in het landelijk gebied*

Om conflictsituaties tussen de agrarische,- en woonfunctie zoveel mogelijk te vermijden wordt het wonen in het landelijk gebied niet gestimuleerd. De bouwopgaven worden geconcentreerd bij de bestaande kernen. Langs de IJsselmeerzone, tussen het Dijkgatsbos en de haven Oude Zeug, wordt ruimte geboden voor transformatie van landbouw naar natuur. Hierdoor verdwijnt, op termijn, een mogelijk conflict tussen wonen en agrarische bedrijvigheid. Daarom is in deze strook, in beperkte mate, ruimte voor 'landelijk wonen'. In totaal maximaal 50 woningen. Deze worden in tijdsbeeld 3 gerealiseerd.

Daarnaast heeft de gemeente Wieringermeer te maken met het fenomeen 'vrijkomende boerderijen'. Dit zijn boerderijen die de agrarische functie verliezen. In deze gevallen wordt gebruikt gemaakt van het nieuwe beleid wat hierop is geformuleerd door de Provincie Noord-Holland. Dit betekent dat vrijkomende boerderijen gebruikt kunnen worden voor wonen (maximaal 2 woningen bij splitsing boerderij) of andere functies zoals een zorgboerderij of 'logeren bij de boer'. Vrijkomende boerderijen mogen niet gebruikt worden voor industrie, transport en distributie. Voor meer informatie wordt verwezen naar het Streekplan Provincie Noord Holland-noord en 'Nieuwe kansen voor vrijkomende agrarische bebouwing in Noord-Holland'.

3.7 *Mobiliteit en infrastructuur*

3.7.1 *Wegen*

Het huidige wegennet van de gemeente is niet toegesneden op de toekomstige verkeersdruk, bij realisering van alle ambities. Op de N-wegen (hoofdverkeerswegen) wordt het vanwege het toenemende woon-werk verkeer drukker. Het effect van de schaalvergroting in de landbouw is een grotere mobiliteit op de kleinere wegen. Daarom is een opwaardering van de huidige wegen nodig.

3.7.2 *Opwaardering infrastructuur*

Een aantal routes worden opgewaardeerd. De belangrijkste worden hier genoemd:

- Voor de ontsluiting van Agriport A7 en Agriport 2: de Medemblikkerweg (N 240);
- Voor de ontsluiting van Kreileroord, Wieringerwerf-zuid en de haven: de Oosterterpweg;
- Voor een betere ontsluiting van Middenmeer: een nieuwe weg tussen de Alkmaarseweg en Schagerweg, ten zuidwesten van Middenmeer;
- Voor de ontsluiting van de bollenteelt: de Schagerweg (N248) en de Nieuwesluiserweg.

Zie verder ook de beschrijvingen bij de vier kaartbeelden (4.2)

Als uitwerking van het Ontwerp Structuurplan zal in een later stadium een Verkeer,- en Vervoersplan voor de gemeente worden opgesteld.

3.7.3 *Uitbreidingen Wieringerwerf en Middenmeer*

Uitbreiding van de kernen Wieringerwerf en Middenmeer vergroot de verkeersdruk. Om te voorkomen dat de verkeersdruk in de kernen toeneemt, wordt gekozen voor een ringstructuur. Dit betekent dat Wieringerwerf-noord ontsloten zal worden via de Robbenoordweg die aansluiting vindt op de Oosterterpweg. Het gaat om gebiedsontsluitingswegen met een vrijliggend fietspad. Om de ringstructuur te laten slagen moeten er een aantal aanpassingen binnen de kern worden gedaan. Wieringerwerf-zuid zal worden ontsloten via de Oosterterpweg.

Een ringstructuur voor Middenmeer betekent een aftakking van de Hoornseweg, ten noorden van

Middenmeer, naar de Schagerweg. De uitbreiding die gepland staat aan de zuidwestkant van Middenmeer zal ontsloten worden door de Alkmaarseweg (N242) en de Schagerweg (N248).

3.7.4 Aansluiting Wieringerwerf- noord

Een goede optie om Wieringerwerf-noord te ontsluiten is een nieuwe aansluiting op de A7. Deze zal ter hoogte van Wieringerwerf-noord gerealiseerd moeten worden. Wieringerwerf-noord kan worden ontsloten door de Robbenoordweg richting de Oom Keesweg. Op deze manier kan ook de zuidkant van het Wieringerrandmeer beter ontsloten worden.

Als er geen nieuwe aansluiting wordt gerealiseerd op de A7 dan dienen de gemeentelijke wegen richting het Wieringerrandmeer opgewaardeerd te worden (zoals verbreding). Ook dient dan de huidige op,- en afrit van de A7 ter hoogte van Wieringerwerf opgewaardeerd te worden. Hoewel de capaciteit van de huidige op,- en afrit momenteel voldoende is, zijn aanpassingen gezien de toekomstige groei noodzakelijk. Dit wordt onderdeel van het op te stellen Verkeer,- en Vervoersplan

3.7.5 Regionaal bedrijventerrein Robbenplaat

Het bedrijventerrein Robbenplaat (tussen Wieringerwerf en Middenmeer) zal in de toekomst ontsloten worden via de Schagerweg (N248). Om het verkeer goed af te kunnen wikkelen is er ter hoogte van Wieringerwerf inmiddels een rotonde gerealiseerd. Eenzelfde rotonde wordt gerealiseerd ter hoogte van Middenmeer.

3.7.6 Megabedrijven

Het gebied, waar megabedrijven mogelijk zijn, ligt in het zuidwesten van de polder, tussen de A7 en de Schagerweg en wordt doorsneden door de Alkmaarseweg (N242). De verkeersdruk op zowel de Alkmaarseweg als de Schagerweg zal toenemen. Dit wordt onderdeel van het nader op te stellen Verkeer,- en Vervoersplan van de gemeente.

3.7.7 Kreileroord

Door de ontwikkelingen rond Kreileroord zal de toekomstige verkeersdruk toenemen, voornamelijk op de Oosterterpweg. De huidige infrastructuur voldoet niet aan de toekomstige eisen. Op dit moment is de Oosterterpweg een gebiedsontsluitingsweg met een vrijliggend fietspad tot aan Kreileroord. Ter hoogte van de kruising Oosterterpweg – Zuiderkwelweg zal een rotonde gerealiseerd worden om de snelheid te verlagen voordat men Kreileroord binnenrijdt. Vanaf de rotonde zal de Oosterterpweg een gebiedsontsluitingsweg binnen de bebouwde kom zijn. Om aan het 'Duurzaam Veilig' principe te voldoen, zal de Oosterterpweg tot aan de IJsselmeerdijk voorzien zijn van een vrijliggend fietspad.

3.7.8 Doorgaande recreatieve fietspaden en Fietsnetwerk

Het fietsverkeer in de kernen zal gestimuleerd worden door het fietsroutenetwerk te laten voldoen aan de vijf hoofdeisen: veiligheid, bereikbaarheid, samenhang, aantrekkelijkheid en comfort. Dit geldt niet alleen voor de fietsroutes binnen de kernen maar ook de routes tussen de kernen. Langs gebiedsontsluitingswegen liggen fietspaden. In verblijfsgebieden kan de fietser op de rijbaan.

3.8 Water

3.8.1 *Compenseren door meer 'verharding'*

De polder heeft vijf peilvakken die noordelijk afwateren naar de Stevin sluizen. Het gemaal Lely aan de zuidoost zijde functioneert bij calamiteiten. De polder kent van ondiep naar diep verschillende afwateringen. De ondiepste zijn de kavelsloten, de diepste zijn de tochten die het water afvoeren naar de gemalen. Het water in deze tochten is vaak nog brak door de zoute kwel. De polder heeft voldoende bergingscapaciteit vanwege de grote drooglegging (de afstand van de grondwaterstand tot het maaiveld per peilvak). Verdere peilverlaging is volgens het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier niet aan de orde. Het geheel van waterinlaat, berging en afwatering is in evenwicht. Dempen van wateroppervlak betekent elders nieuw water aanleggen en verdere verharding van oppervlakte door de aanleg van gebouwen en wegen betekent compensatie.

In de toekomst komen er nieuw bebouwde oppervlakten bij. Er worden bedrijventerreinen uitgebreid, glastuinbouw ontwikkeld, nieuwe woningen gebouwd en wegen worden aangepast. Er moet dus gezocht moeten worden naar 'watercompensatie'. Dit kan gevonden bij het nieuwe waterrijke gebied Kreileroord.

3.8.2 *Nieuwe haven Kreileroord*

Ten oosten van Kreileroord wordt een nieuwe haven gemaakt door een kunstmatige inham (coupure) in de dijk aan te brengen, ten zuiden van het Waterpark en ten oosten Kreileroord (bij de 'knik in de dijk'). Hierdoor ontstaan kansen voor recreatie en wonen aan het water. Rond de inham wordt ruimte geboden aan een jachthaven, een IJsselmeerstrand en woningbouw. Hier is ruimte voor nieuwe woonvormen in de polder, zoals drijvende woningen en een woontoren met uitzicht over het IJsselmeer. De inham met jachthaven kan de start zijn van een nieuwe vaarroute, die via Wieringerwerf, uitkomt in het nieuwe Wieringerrandmeer. Hierdoor ontstaan in zowel Kreileroord als in Wieringerwerf nieuwe kansen. Nadere studie zal de mogelijkheden onderzoeken van dit waterrijke gebied, de wenselijkheid van sluizen en de mogelijkheid van een nieuwe vaarroute richting Wieringerwerf.

3.8.3 *Waterrijk gebied Kreileroord*

Als drager voor de ontwikkeling van Kreileroord, als kans om recreatie te stimuleren en om nieuwe woonmilieus te genereren wordt ten zuidoosten van Kreileroord een nieuw waterrijk gebied ontwikkeld. Het waterrijke gebied zal het karakter krijgen van 'plas en dras': water afgewisseld met eilandjes en gecombineerd met riet en lage of middelhoge begroeiing. Vanwege het kwelwater en het ijzerrijke grondwater kan dit geen diep water worden. Om deze reden is het ook niet geschikt om te dienen als watervoorziening voor agrariërs. Wel heeft het, binnen het peilvak, bergingscapaciteit ingeval van overvloedige neerslag (clusterbuien). Dit waterrijke gebied staat in verbinding met de nieuwe haven en het IJsselmeer. Dit kan op verschillende manieren zoals via een pijpleiding of via sluizen. Dit wordt onderdeel van een nadere studie.

3.8.4 *Waterzuivering*

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier geeft aan dat de capaciteit van de waterzuivering niet is toegesneden op de grote toename van bedrijven en woningen. Deze capaciteitsvergroting zal naar verwachting worden gerealiseerd bij de zuivering in Wieringerwerf. Dit wordt uitgewerkt in nader overleg met het Hoogheemraadschap.

3.8.5 *Beschermingsniveau IJsselmeerdijk*

Het beschermingsniveau van de IJsselmeerdijk is berekend op een doorbraak eens in de 4.000 jaar. Andere dijkvakken rond het IJsselmeer hebben een beschermingsniveau van één doorbraak in de 10.000 jaar. Rijkswaterstaat onderzoekt momenteel in het gehele land de gewenste sterkte van dijken. Naar verwachting komt Rijkswaterstaat in 2008 met een landsdekkend beeld.

3.9 Basis voor beleid voor sociaal-maatschappelijke voorzieningen, zorg en welzijn

3.9.1 Wonen en zorg

De doelstelling rond wonen en zorg wordt zo geformuleerd dat oudere bewoners en mensen met een beperking of handicap zo lang mogelijk in hun eigen woningomgeving kunnen blijven wonen. Bij het opstellen van het Ontwerp Structuurplan heeft overleg plaatsgevonden met de corporatie Wooncompagnie en Corbis + (zorgaanbieder).

In Wieringerwerf en Middenmeer worden zones gereserveerd voor combinaties van wonen, welzijn en zorg. Meer specifiek wordt de kwalitatieve woningvraag in een nader te ontwikkelen gemeentelijk woonplan uitgewerkt.

3.9.2 Brede school en steunpunt

De gemeente volgt de landelijke trend om het basisonderwijs te combineren met kinderopvang. Deze brede scholen vormen de basis in iedere woonkern voor goede sociaal-maatschappelijke voorzieningen dicht bij huis. De brede school of, indien aanwezig, een dorps huis kunnen tevens een steunpunt worden voor zorg- en dienstverlening. Daar kan vraag en aanbod ten behoeve van ouderen of andere doelgroepen bij elkaar worden gebracht vanuit diverse instellingen.

3.9.3 Spreiding en concentraties van (sport) voorzieningen

Uit de gevoerde discussies blijkt een sterke voorkeur voor kleinschalige sportvelden (voetbal / tennis) bij de woonkernen. Dus spreiding van accommodaties waar dat kan, waar kinderen in de eigen omgeving sport kunnen bedrijven en waar het de sociale netwerken versterkt. Maar ook is er het besef dat andere sporten, zoals indoor balspelen of specifieke veldsporten zoals hockey, juist vragen om een goed geoutilleerde en goed beheerde sporthal en velden. Het liefst centraal gelegen.

Per woonkern worden zones gereserveerd voor sport- en recreatiegebieden. Daar waar geconcentreerde sportvoorzieningen gewenst zijn, worden deze gesitueerd in Wieringerwerf. Daarvoor wordt een zone gereserveerd bij R.S.G. Wiringherlant. Er wordt gestreefd naar een koppeling tussen de (openbare) sportvoorzieningen en gebruik van dezelfde voorzieningen door de R.S.G. Wiringherlant.

Overige gemeentelijke georiënteerde centrumvoorzieningen zoals de bibliotheek en het zwembad blijven in Wieringerwerf en / of Middenmeer gevestigd.

4 Vier tijdsbeelden

4.1 Inleiding

De ruimtelijke analyse en het ruimtelijk concept uit hoofdstuk twee, de gevoerde discussies en de SMB (bijlage 3) hebben geleid tot het voorkeursmodel, waarin alle belangrijke thema's uit hoofdstuk drie terug komen. Dit voorkeursmodel is gesplitst in vier tijdsbeelden. Deze vier tijdsbeelden vormen het Ontwerp Structuurplan.

Dit Ontwerp Structuurplan heeft een werkingsduur van 2006 tot 2016. Daarnaast wordt er een doorkijk gegeven tot 2026. De woningbouwopgave (5.000 woningen) wordt namelijk deels gerealiseerd in deze doorkijk. Het Ontwerp Structuurplan is opgebouwd uit vier tijdsbeelden:

Tabel 3: Opbouw Ontwerp Structuurplan

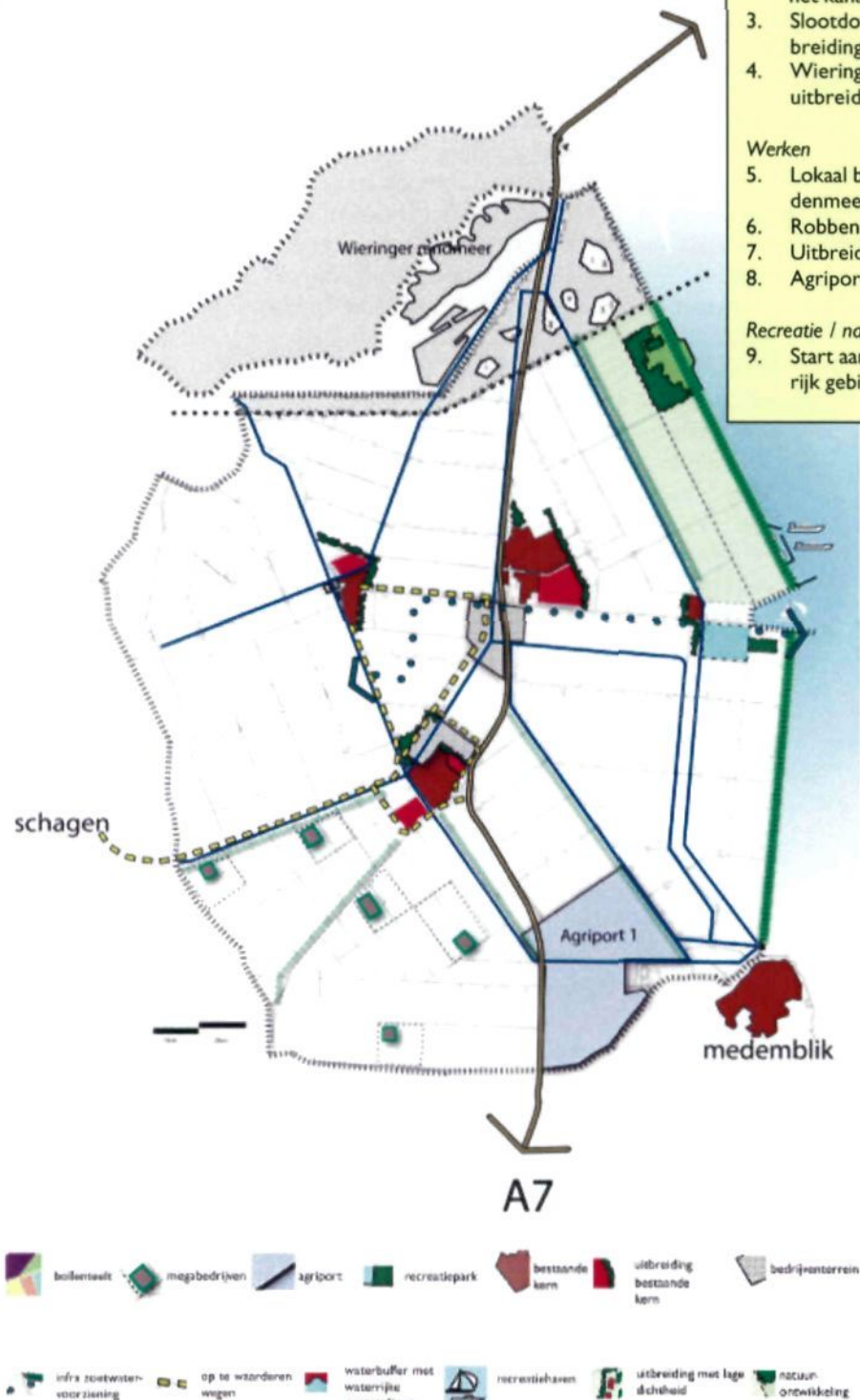
Tijdsbeeld		Status
1	2011. Halverwege Ontwerp Structuurplan	Ontwerp Structuurplan
2	2016. Einde Ontwerp Structuurplan	
3	2021. Halverwege doorkijk	Visiedeel of doorkijk
4	2026. Einde doorkijk, gewenst eindbeeld	

De eerste twee tijdsbeelden betreffen de doorlooptijd van 10 jaar van het Ontwerp Structuurplan. De tijdsbeelden 3 en 4 hebben betrekking op het visiedeel of de doorkijk naar 2026. De vier tijdsbeelden kunnen gezien worden als de programmering en fasering van het Ontwerp structuurplan. Dit wordt nader uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma, bijgevoegd in bijlage 2.

4.2 Vier tijdsbeelden

4.2.1 2011

Figuur 7: Tijdsbeeld 2011

Belangrijke projecten 2006 - 2011

Wonen

1. Middenmeer Schelpenwijk
2. Middenmeer 'sprong over het kanaal'
3. Slootdorp noordelijke uitbreiding
4. Wieringerwerf zuidelijke uitbreiding

Werken

5. Lokaal bedrijventerrein Middenmeer Noord
6. Robbenplaat Wieringerwerf
7. Uitbreiding Oude Zeug
8. Agriport A7

Recreatie / natuur

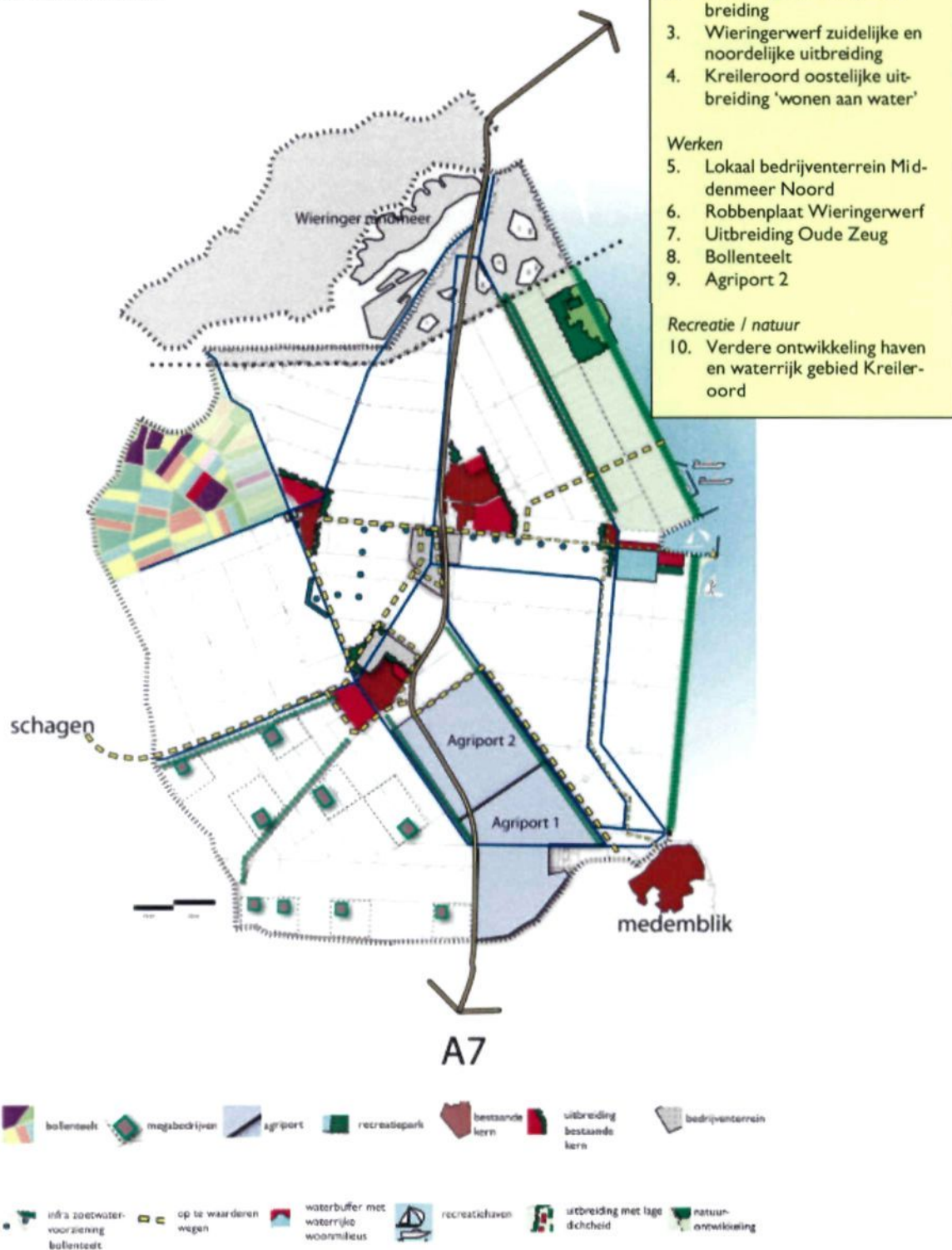
9. Start aanleg haven en waterrijk gebied Kreileroord

Opgaven

- Start aanleg haven Kreileroord. Reservering zone voor de ontwikkeling van (water) recreatie (binnendijks en buitendijks).
- Uitbreiding bestaande natte bedrijvigheid bij Oude Zeug (buitendijks).
- Start aanleg waterrijk gebied ten zuidoosten van Kreileroord voor recreatie, wonen aan het water en een 'landmark' in het verlengde van de Oosterterpweg aan het IJsselmeer.
- Tussen het waterrijke gebied en de IJsselmeerdijk is er ruimte voor de ontwikkeling van recreatieparken. Daarvan start de planontwikkeling.
- Start ontwikkeling bedrijventerrein ten noordoosten van Middenmeer en ten zuiden van Wieringerwerf (Robbenplaat). Tussen beide terreinen wordt een 'open bufferzone' gereserveerd.
- Uitbreiding bedrijventerrein 'De Stek', ten oosten van de A7 en ten zuiden van Wieringerwerf
- In het zuidwestelijk deel van de polder zijn megabedrijven mogelijk.
- Transformatie van agrarische sector naar duurzame landbouw in zone achter de IJsselmeerdijk.
- Solitaire windmolens worden in bestaande lijnopstellingen geplaatst. De bestaande lijnopstellingen worden geïntensiveerd. Het bestaande 'windmolenpark' tussen Kreileroord en Medemblik wordt in dit tijdsbeeld verdicht.
- Ruimte voor 1.800 woningen:
 - bij Wieringerwerf 800; uitbreiding zuidoosten
 - bij Middenmeer 800; 'Sprong over kanaal' (zuidwestelijk) en uitbreiding Schelpenwijk
 - bij Slootdorp 200; uitbreiding ten noorden van Slootdorp (boven de sportvelden). Hierdoor worden de sportvelden een centraal element in het dorp. Allereerst wordt echter de nieuwbouwwijk Emmahoeve naar het noorden toe afgebouwd.
- Zones reserveren voor wonen met zorg (extra- en intramuraal) in Wieringerwerf. Rond het bestaande 'Lelypark' wordt een zorgzone gereserveerd waarmee op een toekomstige toenemende zorgvraag kan worden ingespeeld.
- Centraliseren van nieuwe sportvoorzieningen zoals sporthal en sportvelden in Wieringerwerf bij het voortgezet onderwijs R.S.G. Wiringherlant (tussen A7 en Terpweg)
- Opwaarderen van de infrastructuur:
 - van Wieringerwerf naar Slootdorp, de Westerterpweg (N240);
 - van Wieringerwerf naar Kolhorn: de Schagerweg (N248) voor de ontsluiting bedrijventerreinen Wieringerwerf en Middenmeer en de woninguitbreiding Middenmeer;
 - Voor de ontsluiting Middenmeer-zuid: de Alkmaarseweg (N243);
 - Het verder opwaarderen van de Hoornseweg (parallel aan A7) bij Middenmeer en realiseren nieuwe aansluiting op de Schagerweg voor ontsluiting nieuw bedrijventerrein en als ontlasting voor centrum Middenmeer van bestemmingsverkeer.

4.2.2 2016

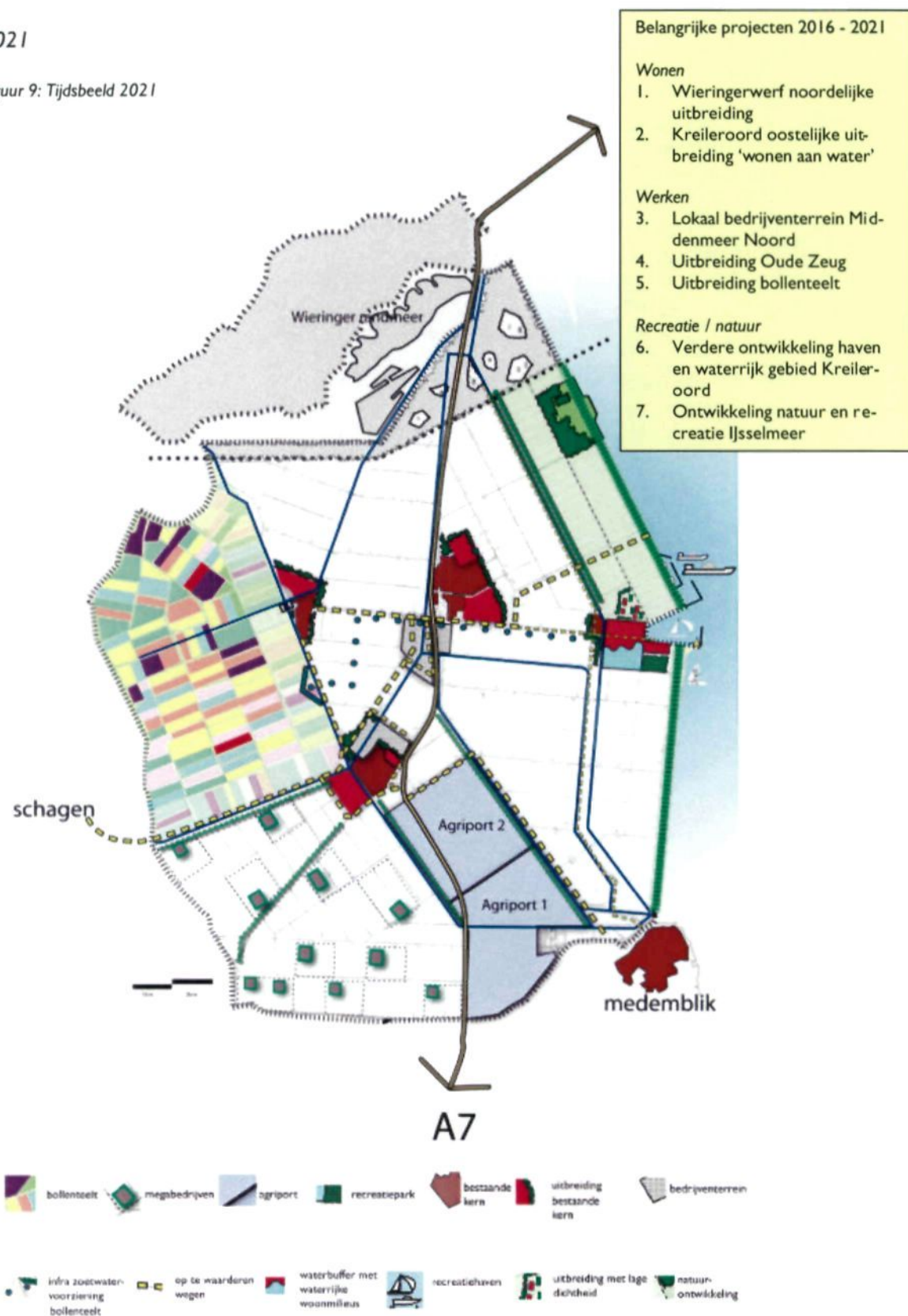
Figuur 8: Tijdsbeeld 2016

Opgaven

- De overgebleven solitaire windmolens worden in bestaande lijnopstelling geplaatst bij de Ulke-tocht in het noordwesten van de polder. De bestaande lijnopstelling wordt geïntensiveerd.
- In het noordwesten van de polder, ten noorden van Nieuwesluizervaart, wordt ruimte gereserveerd voor bollenteelt.
- Verdere uitbreiding natte bedrijvigheid (buitendijks) Oude Zeug.
- Start ontwikkeling van (water) recreatie (buitendijks, jachthaven) ten oosten van Kreileroord.
- Aanleg IJsselmeerstrand ten zuiden van nieuwe haven Kreileroord.
- Reservering ruimte voor Agriport 2, ten noorden van Agriport A7 en tussen A7 en Medemblikkerweg. Inclusief mogelijkheden voor andere vormen van duurzame energie (biovergisting, zonne-energie).
- Ruimte voor ca. 1.900 woningen:
 - bij Wieringerwerf 600; noordoosten (ten oosten van sportparken en Lelypark).
 - bij Middenmeer 600; verdere uitbreiding naar het zuidwesten de 'Sprong over kanaal'.
 - bij Sloodorp 200; verder uitbreiding aan de noordkant.
 - bij Kreileroord 500. uitbreiding ten oosten van Kreileroord. Deels wonen aan water (aan waterrijk gebied), deels uitbreiding van de kern. Daarmee wordt Kreileroord een waterrijk dorp.
- Gebieden reserveren voor (uitbreiding) detailhandel in Wieringerwerf, Middenmeer en Sloodorp.
- Herstructurering winkelgebied
- Zone reserveren voor sociaal-maatschappelijke voorzieningen in de vier dorpen (brede school / zorgsteunpunt).
- Verdere uitbreiding mogelijkheid megabedrijven in het zuidwestelijk deel van de polder.
- Gebieden reserveren voor kleinschalige sportveldjes, recreatieparkjes en uitloopgebieden in de vier dorpen.
- Opwaarderen van de infrastructuur:
 - van Wieringerwerf naar Medemblik: de Medemblikkerweg (N240);
 - van Wieringerwerf naar Kreileroord: de Oosterterpweg;
 - Opwaarderen doorgaande route Wieringerwerf (Terpweg – Prof. Gr. Molièrestraat – Verbindingsweg).
 - Robbenplaat zal via de al gerealiseerde rotonde op de Schagerweg worden ontsloten

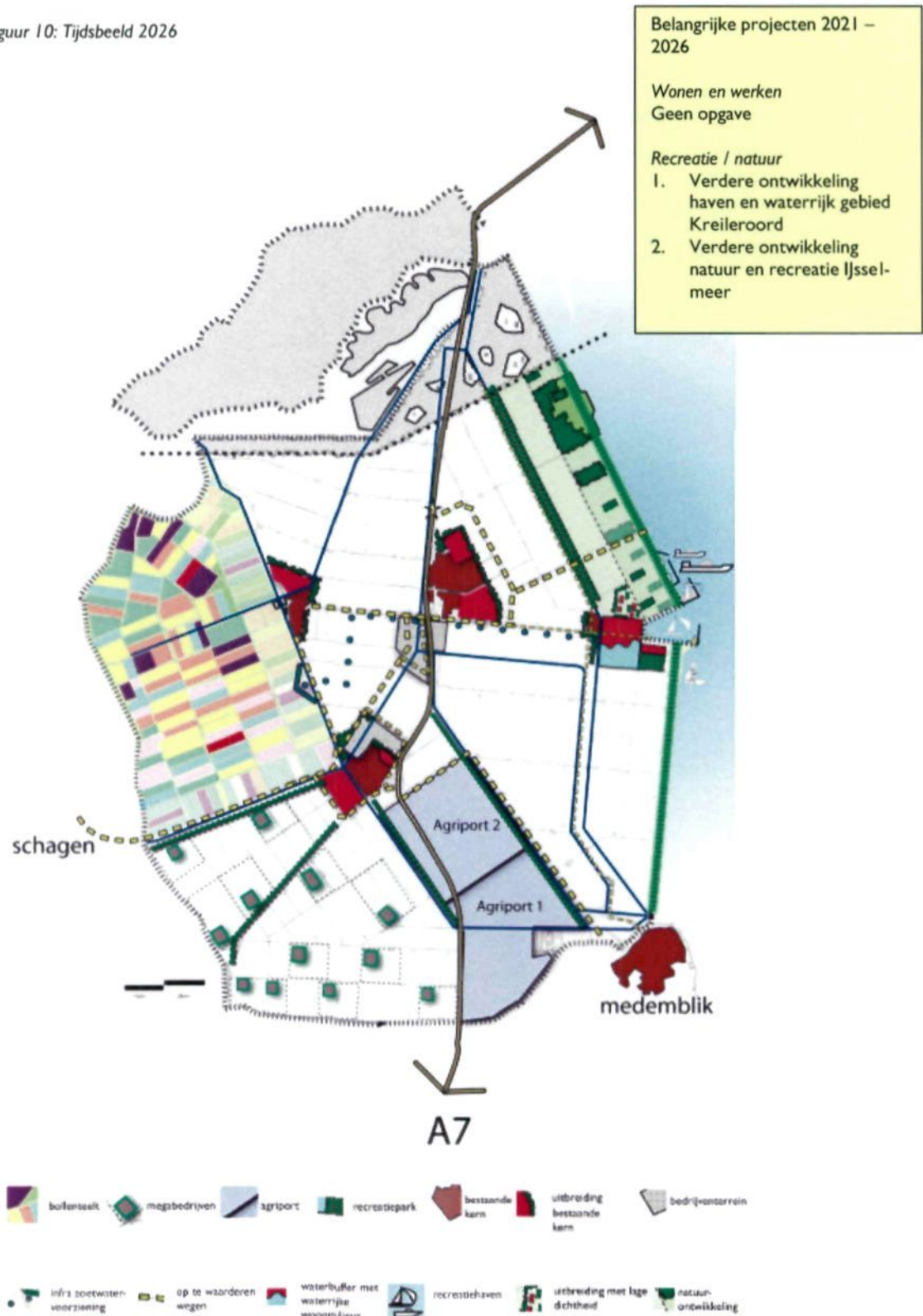
Figuur 9: Tijdsbeeld 2021

Opgaven

- Verdere uitbreiding natte bedrijvigheid (binnendijks) Oude Zeug.
- Verdere ontwikkeling (water) recreatie (binnendijks en buitendijks) ten oosten Kreileroord en IJsselmeerstrand.
- Verdere ontwikkeling recreatieparken, tussen de waterrijk gebied en de IJsselmeerdijk.
- Verdere ontwikkeling waterrijk gebied en woningbouw; wonen aan het water.
- Ruimte voor 1.300 woningen:
 - bij Wieringerwerf 550; verdere uitbreiding noordoost kant
 - bij Kreileroord 700; verdere uitbreiding ten oosten; wonen aan water en uitbreiding dorp
 - Langs IJsselmeer (tussen Dijkgatsbos en Oude Zeug); 50 woningen in landelijk gebied
- Zone reserveren voor detailhandel in Kreileroord;
- Verdere ontwikkeling (zuidelijk deel) bollenlocatie in het noordwesten
- Verdere uitbreiding mogelijkheid megabedrijven in het zuidwestelijk deel van de polder.

Figuur 10: Tijdsbeeld 2026

Opgaven

- Geen woningbouwopgave
- Transformatie van landbouw naar natuur in zone direct achter de IJsselmeerdijk tussen Kreileroord en het Robbenoordbos
- Verdere versterking van de beplantingsstructuur van de polder
- Zone reserveren voor verdere uitbreiding van de Oude Zeug
- Zuidzijde Wieringerrandmeer aansluiten aan ontwikkelingen noordzijde gemeente.
- Verdere uitbreiding megabedrijven in het zuidwestelijk deel van de polder.
- Voor de ontsluiting van Wieringwerf-noord: eventueel nieuwe aansluiting op de A7 via de Robbe-noordweg en de Oom Keesweg

agriport

behoud agrarische functie, met mogelijkheden tot schaalvergroting

behoud agrarische functie, met mogelijkheden tot schaalvergroting binnen door gemeentelijk beleid te stellen grenzen mbt aantal en omvang. Ingegeven door ruimtelijke doelstellingen en eisen mbt hinder.

- grootschalige agrarische bedrijvigheid eventueel met extra productieschakels, met een grotere bebouwingsmassa, die de maat van de erven overschrijdt.
- grootschalige veehouderij, met grote opstallen en grote stankhinder.

woongebied met bijbehorende voorzieningen*

agrarische functie waarbij zo veel mogelijk gestimuleerd wordt op een voor de omgeving zo min mogelijk hinder veroorzakende wijze te boeren zodat woonfunctie op vrijkomende erven tot de mogelijkheden behoort

woonkern bestaande kernen

buitendijkse ruitte bedrijvigheid bij 'oude zeug'

ontwikkelingen mbt Wieringerandmeer volgens bestaande planvorming

*voorzieningen:

- infrastructuur
- sociaal maatschappelijke voorzieningen
- openbaar groen

** inclusief de daarbijbehorende waterstaatkundige werken

reservering projectmatige ontwikkeling bollenteelt met aanvullende eisen mbt behoud van bestaande openheid

reservering projectmatige ontwikkeling bollenteelt

uitbreiding lokaal bedrijventerrein

reservering recreatiepark

stimulering van landbouw met grotere milieuwwaarden

natuurontwikkeling en recreatie

water** + recreatie + haven

reservering windturbines

natuurontwikkeling, waterberging en recreatie

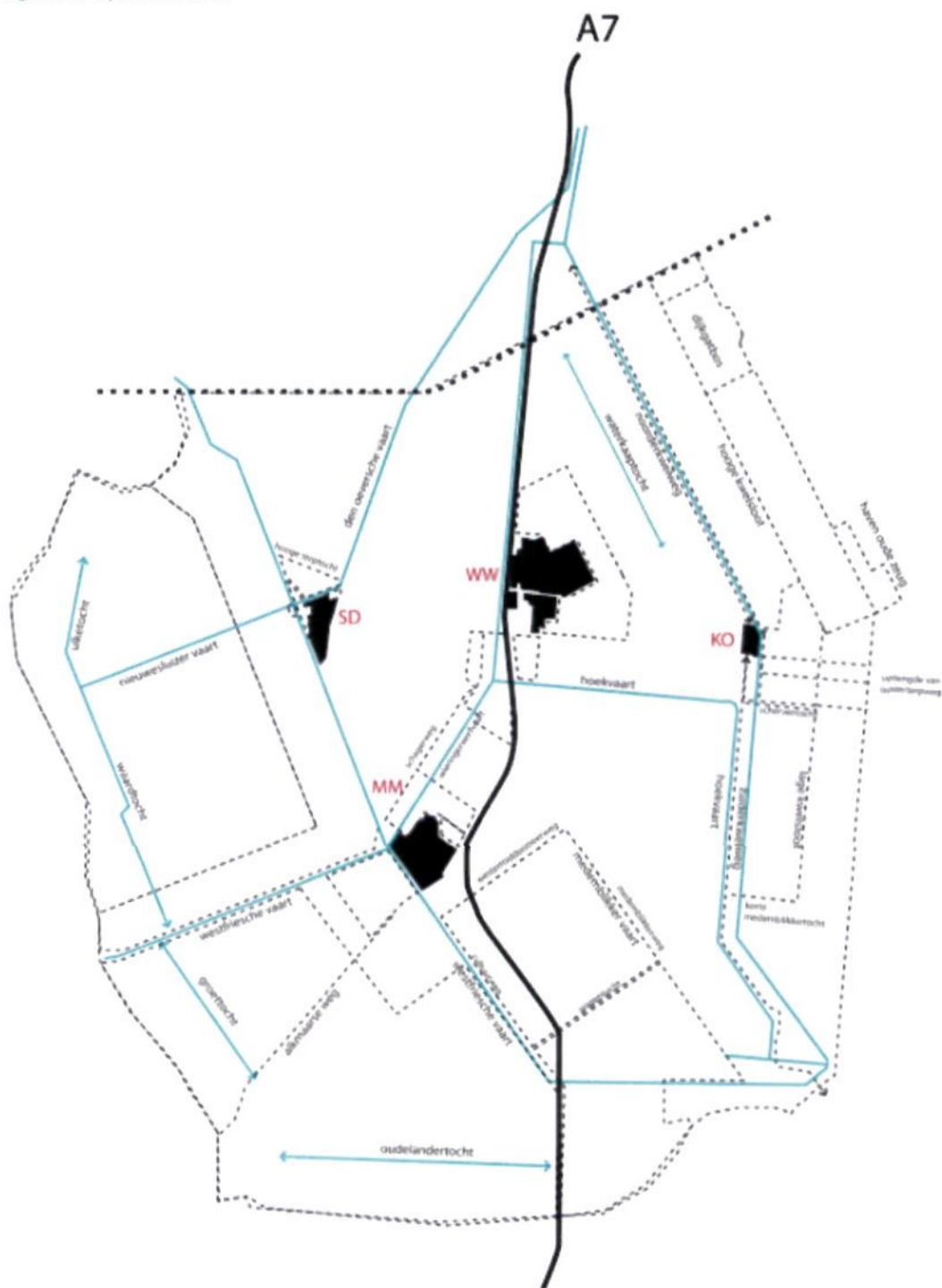

sociale en maatschappelijke voorzieningen + kantorenlocatie

4.3.2

De toponiemenkaart geeft aan wat de grenzen zijn van de reserveringen in naam, refererend aan topografische naamgevingen van wateren en verkeerswegen.

Figuur 12: Toponiemenkaart

4.4 Tijdsbeeld vier en het ruimtelijk concept

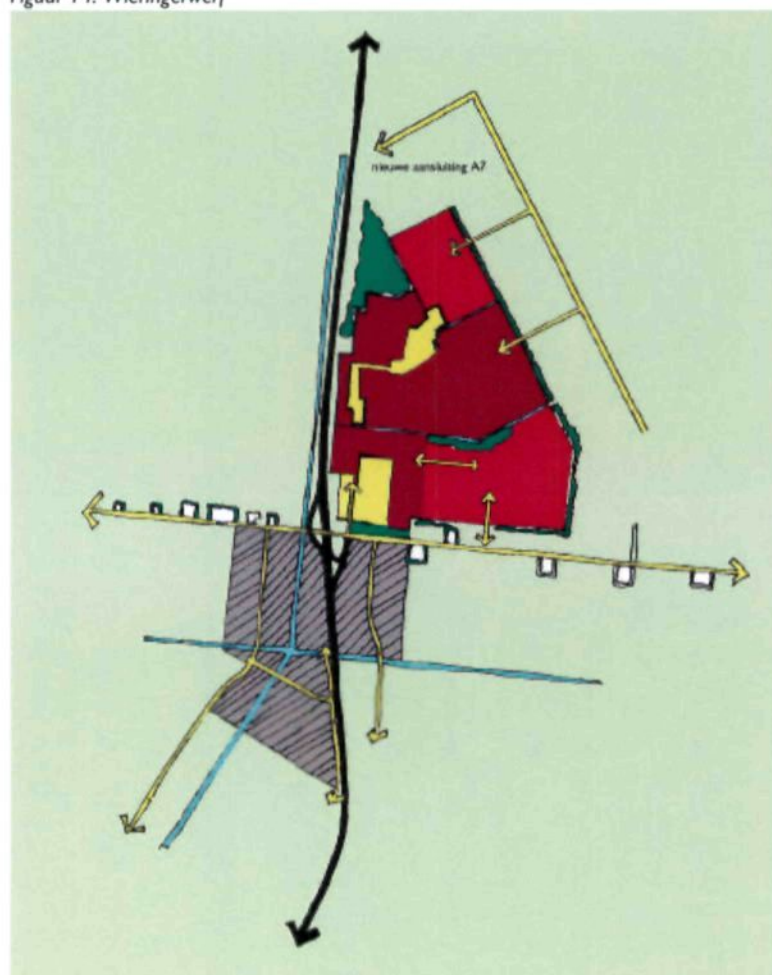
Het ruimtelijk concept heeft als doel om de grote programma eenheden binnen de logische structuur van de polder te plaatsen, met een radiale openheid. Dit betekent dat vanuit het midden van de polder, de driehoek Wieringerwerf, Middenmeer en Slootdorp, de openheid van de polder nog steeds zichtbaar is. Hieronder wordt het ruimtelijk concept op tijdsbeeld vier (eindbeeld, 2026) gelegd. De radiale openheid blijft gewaarborgd.

Figuur 13: Tijdsbeeld 4 en het ruimtelijk concept

4.5.1 Wieringerwerf

Figuur 14: Wieringerwerf

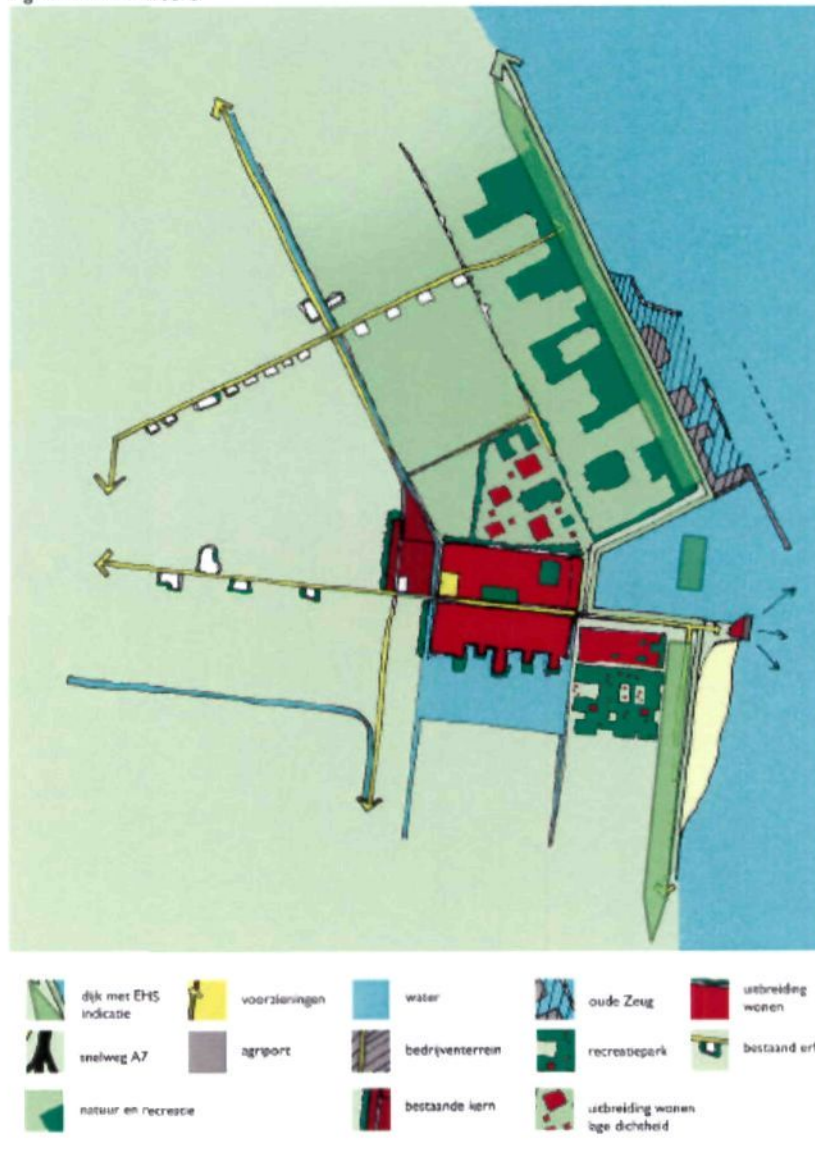

4.5.2 Kreileroord

Bij Kreileroord zijn een aantal ontwikkelingen 'gestapeld' om de uitbreiding van Kreileroord mogelijk te maken. Aan de IJsselmeerkust ligt een attractie voor de hele polder. Een jachthaven en een IJsselmeerstrand. Hierdoor komt Kreileroord aan een 'doorgaande' route te liggen en de uitbreiding van de Oude Zeug wordt mogelijk. Binnendijs wordt ten zuiden van Kreileroord het waterrijke gebied aangelegd. De uitbreiding van Kreileroord (1.200) komt op een bijzondere locatie tussen het waterrijke gebied en de haven te liggen. Bij de haven is ruimte voor een 'landmark', bijvoorbeeld in de vorm van een woontoren.

Tussen het waterrijke gebied en de dijk en het IJsselmeerstrand is de ontwikkeling van recreatieparken mogelijk. Tussen Kreileroord en het Robbenoordbos komt achter de dijk een zone waarin landbouw langzaam plaats kan maken voor natuurontwikkeling. Dit vindt allemaal plaats binnen de verkavelingsstructuur van de polder.

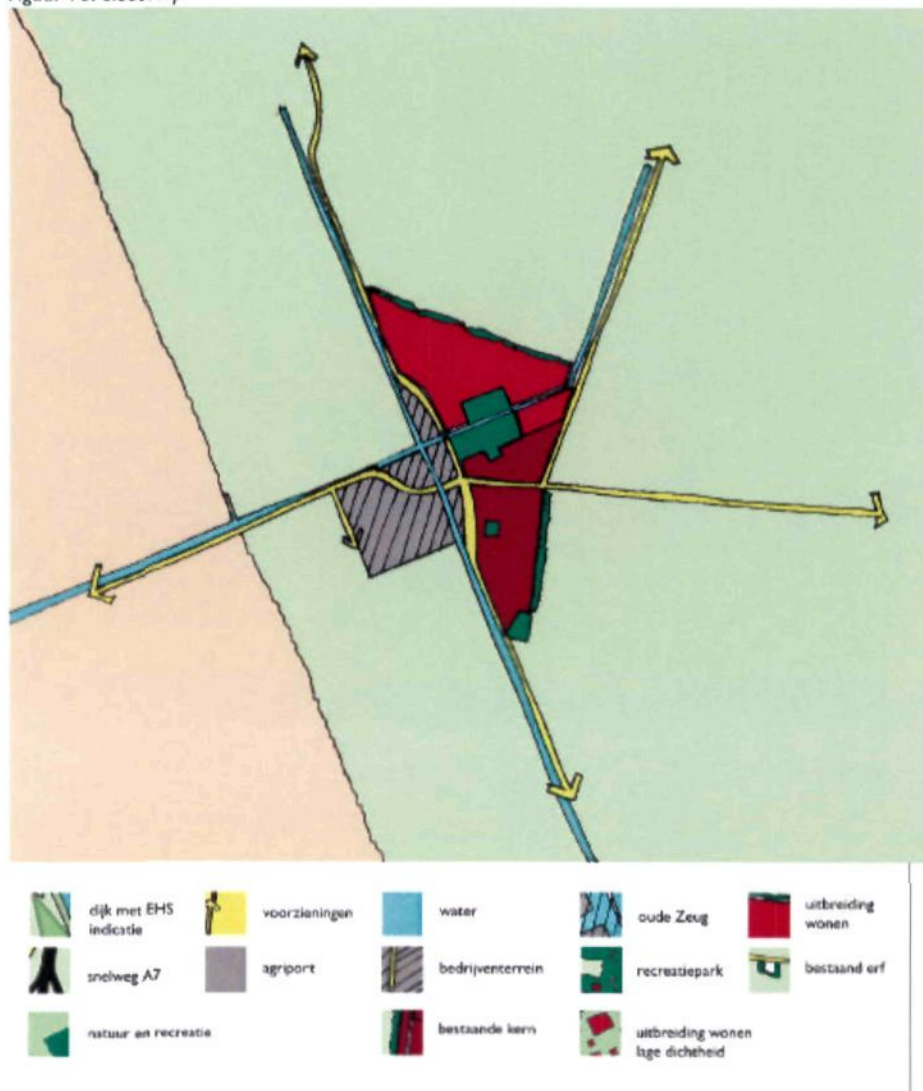
Figuur 15: Kreileroord

4.5.3 Sloodorp

Als gevolg van de woninguitbreiding (400) aan de noordkant komen de sportvoorzieningen midden in het dorp te liggen. De ontsluiting van Sloodorp is verbeterd. De nieuwe grenzen van Sloodorp zijn omzoomd door erf- en wegbeplanting. Stedenbouwkundig wordt Sloodorp in de oorspronkelijke stijl afgebouwd.

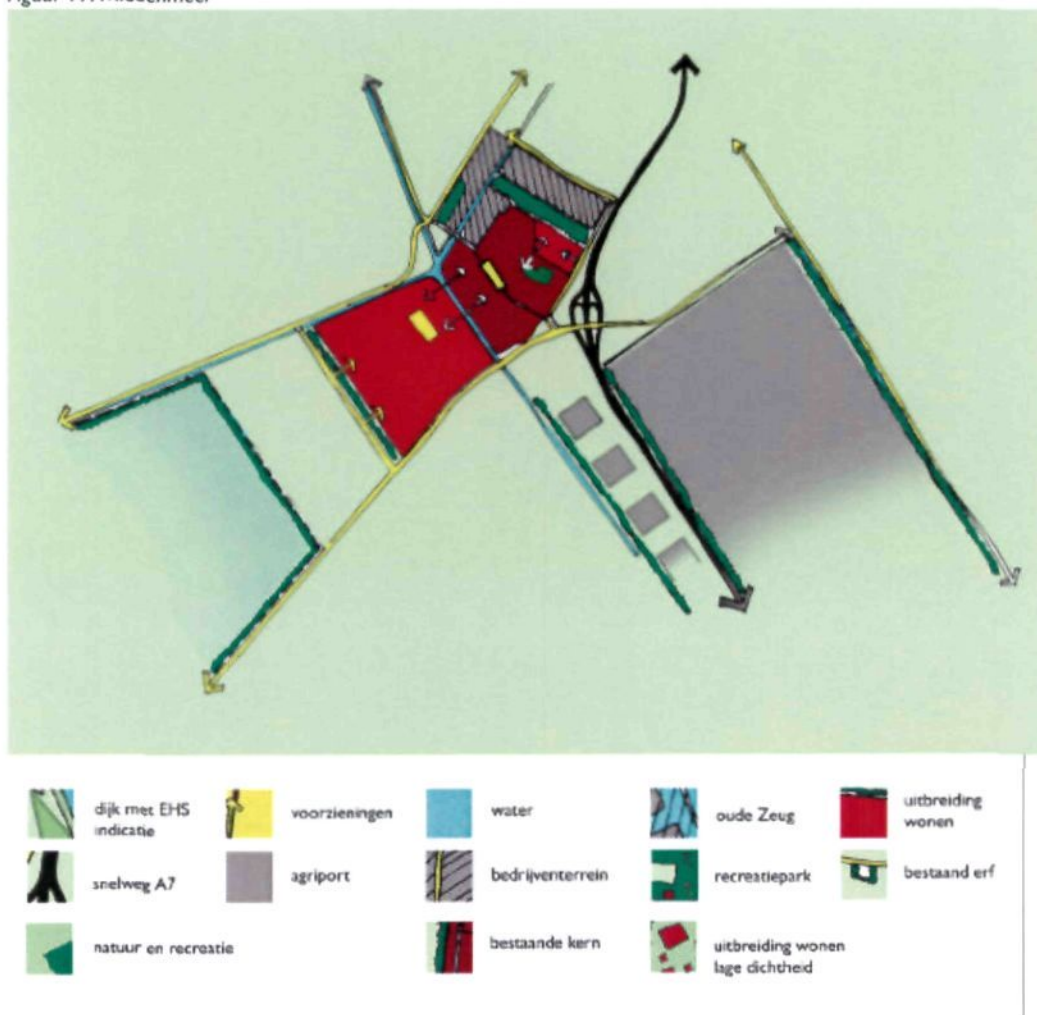
Figuur 16: Sloodorp

4.5.4 Middenmeer

In Middenmeer wordt de Westfriesche vaart een belangrijk onderdeel van de identiteit van het dorp. De woninguitbreiding (1.400) is voor het grootste gedeelte gesitueerd aan de zuidwest kant (de 'sprong over het kanaal'). Er zijn verbindingen met het 'oude Middenmeer'. Aan de noordwest kant is een kleine woninguitbreiding. Ingetekend is ook de nieuwe opgewaardeerde route Schagerweg - Alkmaarseweg - A7 en Hoornseweg - Schagerweg. Ten noorden is het lokale bedrijventerrein Middenmeer gesitueerd. Aan de zuidoost kant is een zone gereserveerd voor een eventuele tweede Agriport. De bestaande voorzieningen zijn versterkt.

Figuur 17: Middenmeer

5 Bijlagen

1	De conclusies van stap 1	45
2	Uitvoeringsprogramma	49
3	Strategische Milieu Beoordeling	51

Bijlage I De conclusies van stap I

Aan het eind van Stap 1 is het van belang de balans op te maken en te bezien wat inmiddels bereikt is. Deze eindconclusies zijn opgesteld om Stap 1 af te ronden en om een goede start te maken met Stap 2, het Ontwerp Structuurplan. De conclusies geven aan wat in Stap 2 onderzocht gaat worden, niet hoe dat gaat gebeuren. Dat is onderwerp van studie in Stap 2.

I Proces

Conform de opzet van het Plan van aanpak en het Startdocument zijn in deze 1^e fase de luiken flink open gezet. De drie belangrijkste momenten waarop informatie is binnengekomen en waarop gediscussieerd is over de opgave zijn:

- de raadsbrede discussieavond op 11 oktober;
- de vier interviews met een selecte groep betrokken instellingen op 18 oktober 2005;
- de discussieavond ook op 18 oktober 2005.

Conclusie 1

De discussie met de Raads- en commissieleden was kort en krachtig, met een redelijk resultaat. Toch is de algemene indruk ontstaan dat een vervolgesprek noodzakelijk is om de Raad goed bij dit proces te blijven betrekken. Het voorstel is om dit in week 46 te organiseren.

De discussie met de burgers, ondernemers en instellingen levert ten opzichte van de discussie met de Raad een genuanceerder beeld op. Juist de discussies en de argumenten rondom de stellingen leveren veel informatie op en kunnen goed gebruikt worden in Stap 2. Met deze discussieavond is een goede basis gelegd onder het benodigde draagvlak voor het Ontwerp Structuurplan.

2 Intensiever gebruik van de polder

De polder kan intensiever gebruikt worden. Vanuit veel invalshoeken is dat wel duidelijk geworden. LTO noemt als voorbeeld de schaalvergroting, gekoppeld aan intensievere land- en tuinbouw. De nieuwe werkgelegenheid vraagt volgens LTO ook eerder om hoger gekwalificeerde werknemers dan om laaggeschoolde arbeid. En de agrariërs en burgers noemen de koppeling van kenniseconomie en agribusiness als toekomstige kwaliteit. Maar, het is zaak belangrijke functies zoals werken en wonen niet te laten conflicteren. (wonen in het buitengebied moet vooral de agrarische sector niet beperken)

Conclusie 2

Megabedrijven, 'vergroening' van de polder naar veeteelt, bollenteelt en glastuinbouw verdienen alle ruimte. Uitbreiding van bestaande dorpen en eventuele nieuwe woonmilieus in het landelijk gebied mogen daarmee niet conflicteren. Dat betekent dat wonen in het buitengebied vooral de agrarische sector niet mag beperken en dat er duidelijke zones en gebieden moeten worden toegewezen waarbinnen de diverse functies, zoals wonen, werken en recreëren zich kunnen ontwikkelen. Dat wil echter niet zeggen dat alle functies strikt gescheiden moeten worden. Er ligt ook een uitdaging om 'win-win' situaties te creëren. Denk bijvoorbeeld aan het transformeren van bouwland naar natuur. Om dit economisch rendabel te maken moet bijvoorbeeld wonen of beperkte recreatie mogelijk zijn.

3 Duurzame energie

Vanuit diverse stellingen is deze materie besproken. Grote gemene deler is dat er geen ruimte is voor nieuwe solitaire windmolens. Ook niet dat deze over de gemeentegrens in het IJsselmeer geplaatst worden. En buiten windenergie zijn de diverse soorten bio-vergisting als uitbreiding van duurzame energie genoemd.

Conclusie 3

In het Ontwerp Structuurplan wordt ruimte gezocht voor 1 cluster windturbines in de polder. Voorwaarde is dat deze goed zal worden ingepast in het landschap. Daarnaast worden de diverse soorten bio-vergisting als uitbreiding van duurzame energie gestimuleerd. Dit kan op kleine schaal per boerderij en op grotere schaal bij megabedrijven.

4 Uitbreiding natte bedrijvigheid

Als de discussies rond de stelling van de Oude Zeug goed uit elkaar worden gehaald, wordt duidelijk dat er een groot draagvlak bestaat voor uitbreiding van natte bedrijvigheid. De Oude Zeug is daar een goed aanknopingspunt voor.

Conclusie 4

In het Ontwerp Structuurplan wordt ruimte gemaakt voor uitbreiding van natte bedrijvigheid. Onderzoek moet uitwijzen of dat uitsluitend buitendijks is of ook binnendijks.

5 Mobiliteit

De stemming rond een eventuele aftakking van de A7 (via Schagen naar Den Helder) laat zien dat de eigen bevolking daar niets in ziet. Als dit een item wordt moet de argumentatie van derden komen, bijvoorbeeld van nieuwe ondernemers of van overheden. Wellicht kan ook de opwaardering van de verbinding Middenmeer-Schagen mogelijkheden bieden. Dat kan betekenen dat de Schagerweg (N248), om Middenmeer heen, een directe aansluiting op de A7 krijgt.

Conclusie 5

De gemeente onderzoekt bij Rijkswaterstaat, in het Gewest en bij de Provincie of een reservering voor de aftakking van de A7 moet worden opgenomen in het Ontwerp Structuurplan.

6 Detailhandel

Er is een grote voorkeur uitgesproken voor verdere uitbreiding en versterking van de bestaande winkelcentra in Wieringerwerf en Middenmeer.

Conclusie 6

In het Ontwerp Structuurplan wordt uitgegaan van intensivering van het bestaande kernwinkelgebied en verdere verdichting daarvan. Voor versterking van detailhandel worden daarvoor zones aange-merkt.

7 Dorps wonen

Er komt geen vijfde dorp. Dat is wel duidelijk geworden. Maar de vraag ligt lastiger. Krijgt de gemeente vier gelijkwaardige dorpen? Wordt Kreileroord een echt dorp met voorzieningen? De Raad en de burgers denken daar verschillend over. Een sterk punt van Kreileroord is haar ligging. Na het Wieringerrandmeer is de IJsselmeerkust de belangrijkste identiteitsdrager van de Wieringermeer en Kreileroord ligt daar het dichtst bij.

Conclusie 7

De hoofdkern blijft Wieringerwerf. Daarna komt Middenmeer. Beide dorpen liggen aan de A7 en kunnen vanwege deze situering verder doorgroeien. Voor behoud van de identiteit van Slootdorp is het belangrijk te onderzoeken tot welke omvang deze kern kan doorgroeien. Voor Kreileroord moet wor-

den ingezet op het creëren van kansen in plaats van bedreigingen: een andere cultuur vraagt om een andere aanpak.

8

Landelijk wonen

Er is geen eenduidigheid over de vraag of nieuwe woonmilieus in het landelijke gebied gewenst zijn. De argumenten om het niet te doen zijn beschreven bij conclusie 2. Echter, als aan die voorwaarde voldaan wordt liggen er volgens velen kansen voor kwalitatieve nieuwe woonmilieus die een verrijking voor de gemeente vormen. Een andere aanleiding vormen de vrijkomende gebieden doordat bedrijven verdwijnen. Daarbij kunnen – zoals bij conclusie 2 omschreven – woonmilieus worden ingezet om agrarische grond om te zetten in natuur en ondergeschikt daarna ook landelijk wonen. De huidige bevolking hoeft niet bang te zijn dat dit vooral voor de rijken bestemd is. Zorgboerderijen, specifieke doelgroepen, clusters betaalbare woningen behoren tot de mogelijkheden.

Conclusie 8

Uitgaande van conclusie 2 – dat de polder intensiever gebruikt gaat worden, dat functies niet mogen conflicteren en dat er zones moeten worden gereserveerd – is er ruimte voor onderzoek naar nieuwe woonmilieus in het landelijke gebied. Nieuwe woonmilieus, aanvullend aan het wonen in de dorpen is een belangrijke pijler voor de noodzakelijke kwaliteitsslag.

9

Voorzieningen

Er is veel gediscussieerd over spreiding of concentratie van voorzieningen. En er valt wellicht ook een onderscheid te maken in de huidige bevolking die graag in de eigen omgeving allerlei voorzieningen wil hebben, en nieuwe inwoners die eerder daarvoor willen reizen. Of ouderen die de situatie met vroeger vergelijken en jongeren die veel mobieler zijn. Voor de leefbaarheid is het belangrijk goede voorzieningen te hebben.

Conclusie 9

Voor de huidige bevolking zijn sociaal-maatschappelijke voorzieningen dicht bij huis erg belangrijk. Bij de studies naar verdere groei van de vier dorpen moet dat gegeven worden meegenomen. Omdat de grootte en de soort van de accommodaties op voorhand niet bekend zijn worden daarvoor reserveringen gemaakt per dorp.

Uitzondering daarop betreft de centrale eenmalige voorzieningen, zoals de bibliotheek, het zwembad, de sporthal etc. Deze worden geconcentreerd rond Wieringerwerf of in de driehoek tussen Wieringerwerf, Middenmeer en Sloodorp.

10

Recreatie

Veel huidige bewoners vinden de recreatiemogelijkheden voldoende. Zeker als ook nog het Wieringerandmeer gerealiseerd zal worden. Ook gaan er stemmen op die aangeven dat bij een groei van het inwonertal naar 20.000 inwoners meer mogelijkheden voor recreatie dicht bij huis noodzakelijk is. Of dat in de vorm van één nieuw recreatiebos of park zal zijn, of dat zoiets juist verspreid zal moeten worden over de vier dorpen is niet uitgesproken. Wel is duidelijk aangegeven dat de kwaliteit van het IJsselmeer beter kan worden benut.

Conclusie 10

In het Ontwerp Structuurplan wordt ruimte gereserveerd voor nieuwe vormen van recreatie. Allereerst door ruimte hiervoor te reserveren in of bij de vier dorpen. Als tweede wordt gezocht naar intensieve vormen van recreatie aan en bij het IJsselmeer.

Bijlage 2 Uitvoeringsprogramma

Het uitvoeringsprogramma is in dit Ontwerp Structuurplan PM. In het definitieve wordt dit toegevoegd.

1 Inleiding

Aan het Ontwerp Structuurplan is een Strategische Milieu Beoordeling gekoppeld. Dit bestaat uit twee onderzoeken: een Strategisch Milieu Beoordeling (vanaf nu SMB) en een Landbouw Effect Rapportage (vanaf nu LER). Beide hebben als doel de gevolgen voor het milieu en landbouw van het Ontwerp Structuurplan inzichtelijk te maken en af te wegen. In het Ontwerp Structuurplan worden namelijk ruimtelijke keuzes gemaakt die van grote invloed kunnen zijn op het milieu en de landbouw.

2 Strategische Milieubeoordeling en Landbouw Effect Rapportage

SMB

Per 21 juli 2004 zijn alle EU-lidstaten verplicht een Europese richtlijn toe te passen, betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's. Deze richtlijn wordt in de praktijk het SMB genoemd. De term SMB geeft weer dat het gaat om een *strategische* milieubeoordeling, dus niet pas toetsing wanneer al sprake is van concrete plannen, maar tijdens de planvorming die hieraan voorafgaat. Een SMB is verplicht bij plannen die een kader scheppen voor concrete MER (beoordelings)plichtige activiteiten of waarvoor een passende beoordeling nodig is in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

LER

De druk op de ruimte in het agrarische gebied neemt door diverse ruimtelijke ontwikkelingen toe. Voor de afweging van functiewijzigingen is het van groot belang dat de effecten op het functioneren van de (overblijvende) landbouw objectief in beeld wordt gebracht. Het instrument hiervoor is een LER. Voor het hele landelijk gebied geldt dat voor ingrepen die een aanzienlijk effect hebben op agrarische gronden, een LER verplicht is voor de initiatiefnemer, in dit geval de gemeente Wieringermeer als opdrachtgever van het Ontwerp Structuurplan. Net als het SMB is deze LER een strategische beoordeling dus al toetsing tijdens de planvorming.

3 SMB met drie vergelijkingsmodellen

Het SMB is een instrument om locatiekeuzes af te wegen en om diverse functies, zoals werken, duurzame energie, wonen, voorzieningen en infrastructuur te onderbouwen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van toetsingscriteria. De wijze waarop het onderzoek plaats heeft gevonden is vastgelegd in de notitie Reikwijdte en Detailniveau (notitie R&D). Deze notitie geeft de onderzoeksbreedte en diepte van de SMB weer.

Zowel positieve als negatieve effecten worden in beeld gebracht. Daarnaast wordt gelet op wisselwerkingen tussen planonderdelen. Afhankelijk van het type en de omvang van het effect kan een activiteit geen doorgang vinden of dient er een aanpassing plaats te vinden³. Om effecten goed te kunnen toetsen dienen er alternatieven te zijn. Daarom zijn er drie vergelijkingsmodellen opgesteld.

³ Er zijn 3 soorten effecten: uitsluitende effecten, randvoorwaardenstellend effect en rangschikkende effecten.

Bij uitsluitende effecten kan de activiteit niet doorgaan, bij randvoorwaardenstellende effecten dient de voorgenomen activiteit te worden aangepast of dienen er compenserende maatregelen getroffen te worden. Rangschikkende effecten geven een rangorde aan van de wenselijkheid van activiteiten.

Drie modellen

In de ontwikkeling van het Ontwerp Structuurplan zijn drie (extreem) verschillende modellen gemaakt. Deze dienen als discussiemodellen en om vergelijkingen te kunnen maken in het kader van het SMB. Elk model bevat specifieke kenmerken wat betreft spreiding en concentratie van functies. Als in een model bijvoorbeeld het wonen sterk wordt geconcentreerd, dan zijn andere functies zoals werken of recreëren in hetzelfde model ook geconcentreerd. Op deze manier kunnen de modellen zich goed van elkaar onderscheiden. Met de SMB worden de effecten van de modellen (integraal) op onder andere milieu, water, natuur en andere terreinen getoetst.

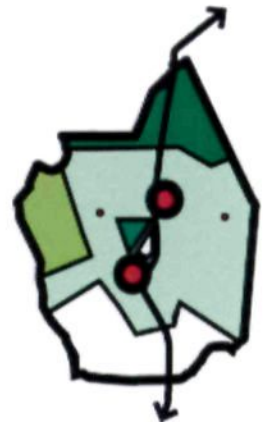
De volgende modellen zijn gemaakt:

1. Concentratie
2. Gelijke kernen
3. Spreiding

Uiteindelijk wordt uit deze drie modellen een ideaal model samengesteld die elementen kan bevatten uit alle modellen. De bollenteelt hebben we hiervan uitgezonderd. Deze ligt in alle modellen op dezelfde plaats. De locatie hiervoor is namelijk al vastgelegd in het Streekplan.

Model 1: Concentratie

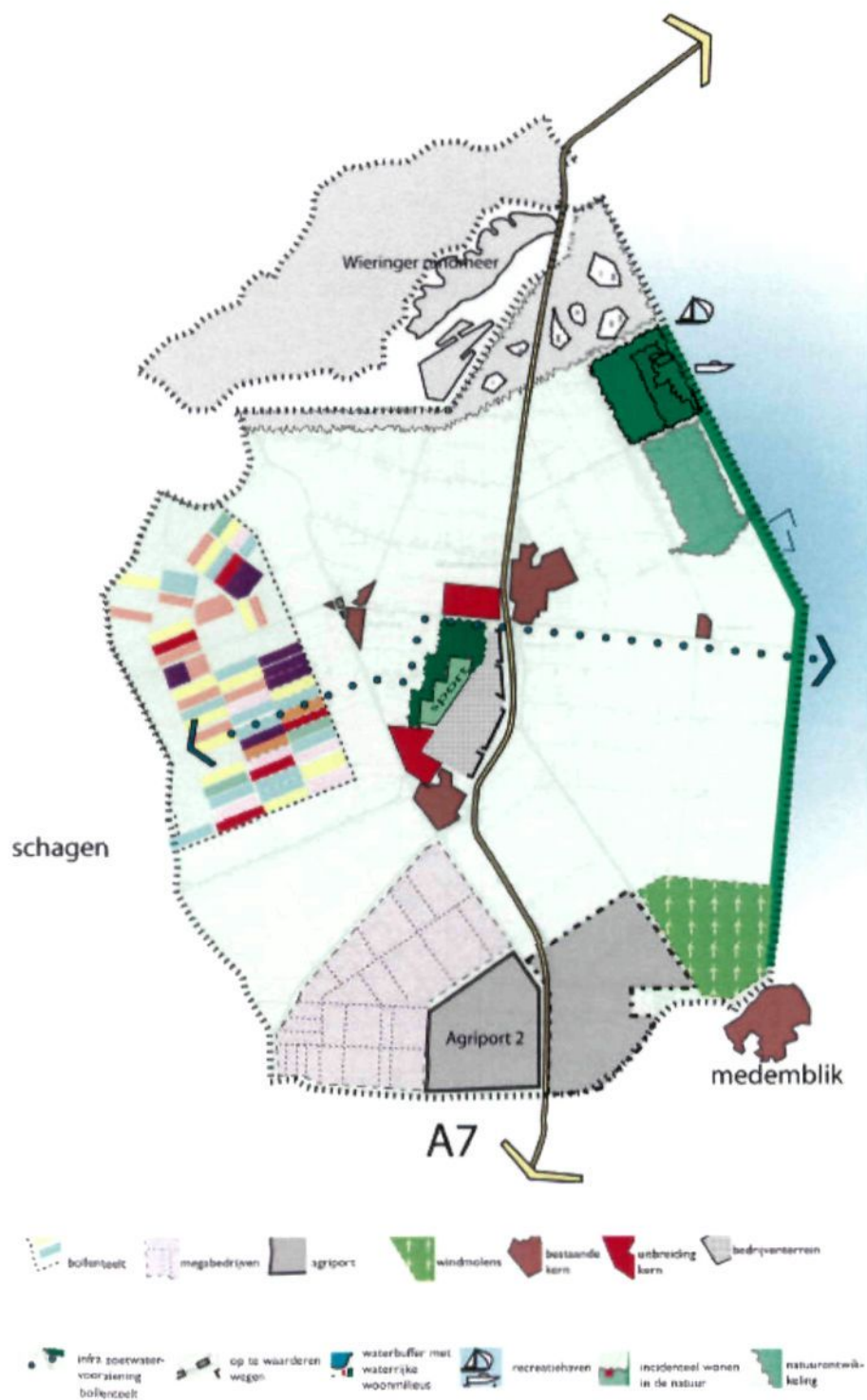
In dit model worden functies zoveel mogelijk geconcentreerd en wordt aangesloten bij ontwikkelingen die nu plaatsvinden. De grootste kernen liggen aan de A7, het Wieringerrandmeer is een grootschalige 'groene' ontwikkeling aan de noordkant en Agriport A7 is een grootschalige ontwikkeling van bedrijvigheid aan de zuidkant van de polder. De open ruimte in de polder ligt tussen deze grote ontwikkelingen in.

Onderdelen:

- De woningbouwopgave wordt geconcentreerd bij Wieringerwerf (3.000) en Middenmeer (2.000).
- De (woning) uitbreiding van Wieringerwerf ligt aan de westzijde, aan de andere kant van de A7. Dit betekent dat er een goede verbinding met de bestaande kern gemaakt moet worden.
- Bij Middenmeer is de (woning) uitbreiding aan de noord-west zijde gesitueerd. De kernen breiden naar elkaar toe uit om voorzieningen voor beide kernen beter toegankelijk te maken.
- De (grote) zorgvoorzieningen komen in de twee kernen te liggen. Hiervoor kunnen de bestaande centra versterkt worden of er kunnen in de nieuwe uitbreidingen zorgzones gemaakt worden.
- De grote sportvoorzieningen komen tussen de twee kernen te liggen, ten westen van het bedrijventerrein Robbenplaat.
- De bestaande winkelcentra worden versterkt en uitgebreid. Grootschaligere detailhandel kan bij Robbenplaat gesitueerd worden.
- Recreatief groen dat direct gekoppeld is aan de kernen ligt in de vorm van een park rondom de sportvoorzieningen ten westen van Robbenplaat.
- Watersport en groenrecreatie concentreert zich in dit model rondom het Robbenoordbos en het Dijkgatbos in aansluiting op de ontwikkelingen rondom het Wieringerrandmeer
- Bedrijventerrein Robbenplaat is de vestigingsplaats voor alle nieuwe bedrijvigheid.
- Grootschalige ontwikkelingen zoals een (eventuele) tweede Agriport, bollenteelt, megabedrijven en een windmolenpark worden aan de zuidzijde rondom Agriport en A7 geconcentreerd.

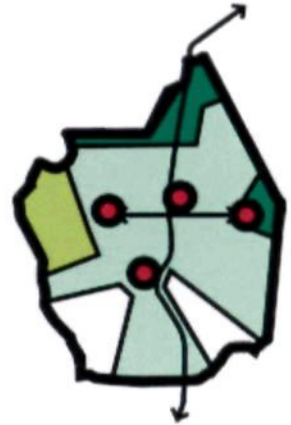
Figuur 18: SMB model 1; Concentratie

Model 2: Gelijke kernen

Alle vier kernen krijgen in dit model de omvang en voorzieningenniveau van een volwaardig dorp. Dit betekent dat elk dorp bepaalde basisvoorzieningen krijgt. De (woning) uitbreidingen van de kernen zijn zo gesitueerd dat de dorpen 'uit elkaar' groeien.

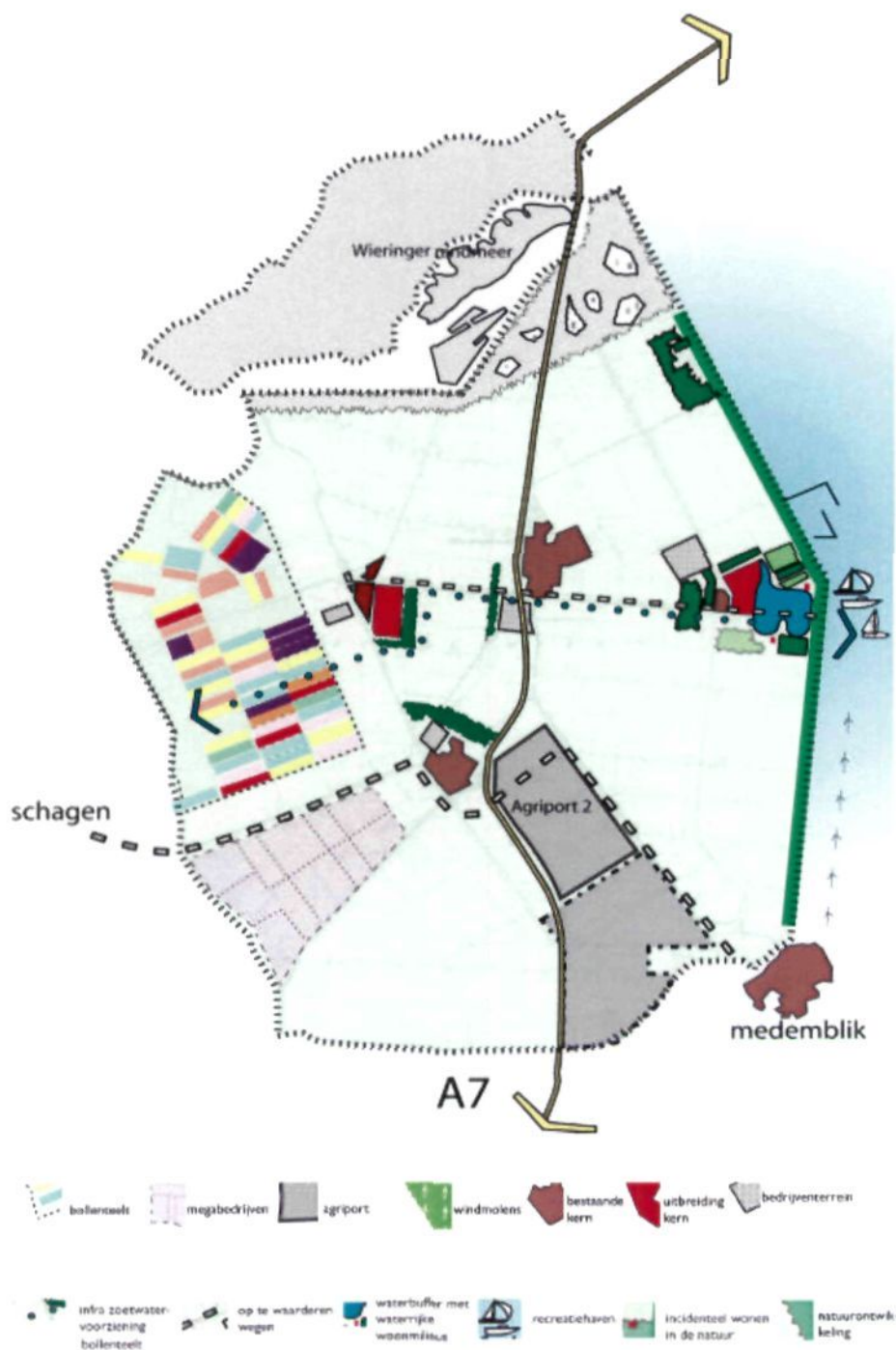
De grootschalige ontwikkelingen die verder in de polder een plek krijgen zijn per soort geconcentreerd. Zo ontstaat er ruimtelijk een 'radiaal' model waar de openheid van de polders vanuit het midden naar de randen toe tussen de functies in ligt.

Onderdelen:

- Uitsluitend woningbouw bij Kreileroord (2.700) en Slootdorp (2.300).
- De voorzieningen worden verspreidt. Zorgvoorzieningen en detailhandel zijn in alle kernen te vinden.
- Er worden nieuwe sportvoorzieningen gerealiseerd bij Kreileroord en Slootdorp.
- Recreatief groen wordt ingezet om het eigen karakter van de kern te versterken en wordt bij alle kernen gerealiseerd.
- Rondom Waterpark de Oude Zeug wordt watersport en groenrecreatie gerealiseerd, gekoppeld aan Kreileroord. Deze kern groeit in dit model het sterkst en krijgt een bijzonder karakter. Dit heeft twee redenen; Kreileroord ligt niet aan de A7 en heeft daarom minder natuurlijke ontwikkelingskansen. Maar het ligt wel dichtbij de IJsselmeerkust en bij de Oude Zeug, waar kansen liggen voor natte bedrijvigheid en nieuwe woonomgevingen met water en watersport.
- Nieuwe bedrijventerreinen worden in dit model bij alle kernen gevestigd, dus er is geen concentratie van bedrijven tussen Wieringerwerf en Middenmeer (Robbenplaat).
- Grootschalige ontwikkelingen worden per functie verspreidt: Bollenteelt aan de noordwestkant, Agriport wordt uitgebreid aan de noordzijde en de megabedrijven worden geclusterd ten zuidwesten van Middenmeer aan de Schagerweg. Tussen de verschillende functies worden 'lege' ruimten gereserveerd waardoor de openheid van de polder zoveel mogelijk wordt behouden.

Figuur 19: SMB model 2; Gelijke kernen

Model 3: Spreiding

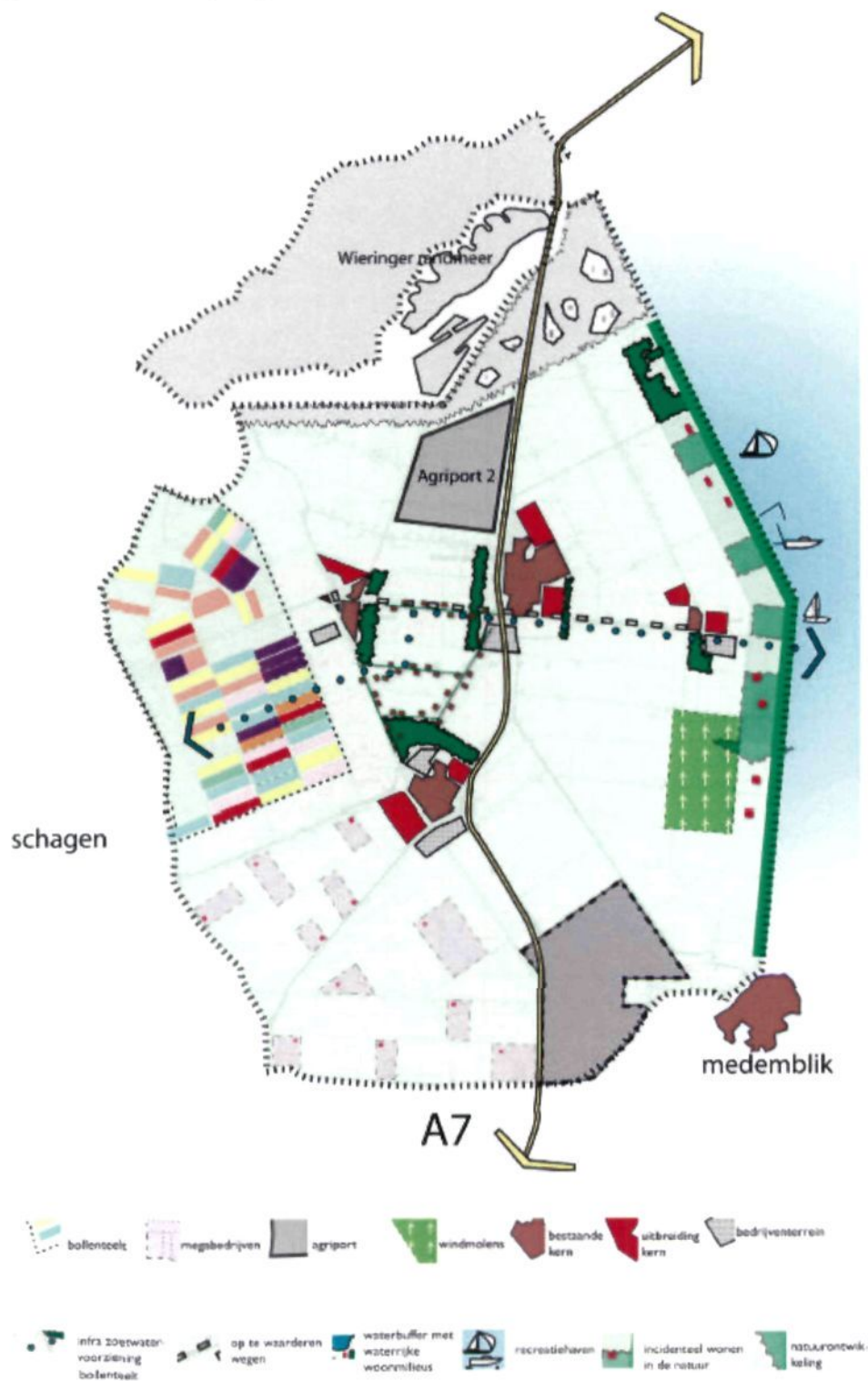
In dit model worden alle functies zoveel mogelijk gespreid. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld de woningbouw zowel wordt gespreid over de vier kernen als ook in hele lage dichtheden in het buitengebied. Waar mogelijk worden grootschalige ontwikkelingen gespreid.

Onderdelen:

- Wieringerwerf, 1.500 nieuwe woningen, Middenmeer 1.200, Slootdorp 1.000 en Kreileroord 800 woningen.
- In het buitengebied, langs bestaande linten zoals waterwegen en wegen en langs de IJsselmeerdijk, kunnen circa 500 woningen worden gerealiseerd. Langs de IJsselmeerdijk wordt een zone gereserveerd waar in hele lage dichtheid in de natuur gewoond kan worden. Hier komen maximaal 200 woningen. Naast de bouw langs linten en de IJsselmeerdijk, kunnen ook bestaande boerderijen en erven een woonfunctie krijgen die, door schaalvergroting in de agrarische sector, hun agrarische functie verliezen. Het landschap wordt hierdoor niet aangetast.
- Alle kernen krijgen basisvoorzieningen (zoals een brede school, buurtsuper en eventueel kleine sportvoorzieningen en een zorgsteunpunt). De grote sport-, zorg- en andere voorzieningen worden geconcentreerd in Wieringerwerf en Middenmeer.
- De bedrijventerreinen worden verspreid over de vier kernen.
- Recreatief groen komt bij alle kernen.
- Langs het IJsselmeer ontstaat een zone waar ecologisch groen, recreatie en wonen in samenhang kunnen ontstaan. Recreatievoorzieningen en groen worden gerealiseerd tussen het Dijkgatbos en Kreileroord. Hier kunnen in hele lage dichtheden woningen worden gerealiseerd. En tussen Kreileroord en Medemblik wordt achter de dijk een zone gereserveerd waar extensieve landbouw kan ontstaan waar zo nu en dan een woning gerealiseerd kan worden.
- De Bollenteelt wordt gevestigd aan de noordwestzijde, megabedrijven worden verspreid over de polder en een (eventuele) tweede Agriport kan ontwikkeld worden ten noordwesten van Wieringerwerf aan de A7.

Figuur 20: SMB model 3; Spreiding

De (globale) milieueffecten zijn in beeld gebracht in het rapport 'SMB Structuurplan Wieringermeer'. Hieronder worden de belangrijkste conclusies uit dit rapport getoond. Voor de volledige conclusies wordt verwezen naar het genoemde rapport. Er zijn conclusies getrokken over de milieueffecten van de drie modellen en het voorkeursmodel.

Conclusies milieueffecten drie modellen

De drie verschillende modellen zijn getoetst op hun milieueffecten. In onderstaande tabel zijn per milieuonderdeel en per model de effecten in beeld gebracht aan de hand van onderstaande kwalitatieve schaal:

++	zeer positief effect
+	positief effect
0	niet of nauwelijks effect
-	negatief effect
--	zeer negatief effect

De effecten zijn met name kwalitatief bepaald op basis van expert judgement. Er is gebruik gemaakt van bestaande gegevens. Aanvullend onderzoek, zoals verkeersmodelberekeningen, grondwatermodellen of luchtberekeningen zijn niet uitgevoerd. Met kleur is de ernst van de effecten aangegeven.

In zijn algemeenheid scoort het Spreidingsmodel het minst gunstig voor milieu. Tussen het Concentratiemodel en het model Gelijke Kernen treden geen grote verschillen op. Op aspectniveau is wel een aantal duidelijke verschillen te benoemen.

Er zijn geen verschillen tussen de modellen voor wat betreft de effecten op bodem en water. Voor cultuurhistorie en archeologie scoort het model Gelijke Kernen het meest gunstig. Voor landschap scoort het Concentratiemodel het meest gunstig en het Spreidingsmodel heel ongunstig.

Voor natuur scoort met name het Spreidingsmodel ongunstig. Verder moet wat natuur betreft in alle modellen aandacht zijn voor mogelijke effecten op VHR-gebied en EHS. Voor woon- en leefmilieu scoren het Concentratiemodel en model Gelijke Kernen het meest gunstig. Er treden in alle modellen overwegend positieve effecten op het woon- en leefmilieu op. Aandacht dient er wel te zijn voor hinder als gevolg van extra verkeersbewegingen (geluid, lucht, externe veiligheid).

Voor landbouw is er weinig onderscheid tussen de modellen. Per saldo treedt een positief effect op voor de landbouw, ondanks dat er behoorlijke negatieve effecten voor de bestaande agrariërs aan de orde zijn.

Tenslotte bieden alle modellen in vergelijkbare mate kansen voor duurzaamheid.

Conclusies milieueffecten voorkeursmodel

Effectcriterium	Effect
Bodem en water	
Aantasting bodembeschermingsgebied	-
Aantasting bodemkwaliteit	-- +
Aantasting waterkwaliteit	-- +
Aantasting zoekgebieden voor waterbeheer en waterkeringen	0
Aantasting waterhuishouding	-
Cultuurhistorie en archeologie	
Aantasting cultuurhistorische waarden	--
Aantasting aardkundige/geomorfologische waarden	-
Aantasting archeologische waarden	-
Landschap	
Aantasting landschapswaarden (elementen (monumenten, bosschages, woonclusters), lijnstructuren, gebieden)	-
Aantasting openheid	--
Natuur	
Invloed op VHR-gebied	--
Aantasting overige EHS	--
Aantasting Stillegebied	0
Woon-, werk- en leefmilieu	
Invloed op bestaande woonfuncties	- ++
Invloed op bestaande werkgebieden (behalve landbouw)	- ++
Effect op geluid, lucht, externe veiligheid	--
Bereikbaarheid voor autoverkeer	+
Bereikbaarheid voor OV	0
Ligging t.o.v. werkgebieden/recreatiegebieden	++
Landbouw	
Resterende oppervlakte landbouwgrond	--
Economische omvang van de primaire landbouw	++
Effect op aan de primaire landbouw gelieerde agribusiness in het gebied	++
Gevolgen voor verkaveling en ontsluiting	-
Duurzaamheid	
Kansen voor duurzame ontwikkelingen	+

Bodem en water

Aantasting bodembeschermingsgebied

Tussen het Robbenoordbos en de haven worden 50 woningen voorzien. Als gevolg van ruimtebeslag door de woningen en vergravingen voor het realiseren van deze woningen kan het bodembeschermingsgebied aangetast worden (score -).

Aantasting bodemkwaliteit

Er treden twee tegengestelde effecten op de bodemkwaliteit op. De komst van de bollenteelt heeft een negatief effect (--), terwijl de toename van recreatiegebied en de komst van Agriport 2 tot een positief effect leiden (beide +).

Vergeleken met de landbouwfunctie in de huidige situatie is er sprake van eenzelfde gebruik van mineralen in de bollenteelt. Door de bollenteelt worden echter veel grondontsmettingsmiddelen, fungiciden, herbiciden en insecticiden gebruikt. Dit is nadelig voor de bodemkwaliteit. Waar de landbouw echter wordt omgevormd tot recreatiegebied of een gebied zoals Agriport 2 (glastuinbouw), treden juist positieve effecten op. Door deze functies worden namelijk niet of nauwelijks vervuilende stoffen in de grond gebracht.

Aantasting waterkwaliteit

De waterkwaliteit wordt positief beïnvloed door de komst van Agriport 2 en negatief door de komst van de bollenteelt om dezelfde reden als omschreven bij de bodemkwaliteit. De komst van een jachthaven leidt mogelijk tot negatieve effecten op de waterkwaliteit van het IJsselmeer.

Aantasting waterhuishouding

In het voorkeursmodel is een groot aantal activiteiten opgenomen, die leiden tot vergroting van het verharde oppervlak. Dit is ongunstig voor de waterhuishouding. Dit wordt echter niet zeer negatief beoordeeld omdat de aanleg van een waterrijk gebied nabij Kreileroord ter compensatie van de verharding dient (score -).

Cultuurhistorie en archeologie

Aantasting cultuurhistorische waarden

Het model leidt tot een grote aantasting van cultuurhistorische waarden van de polder. Met name de afleesbaarheid van de ontginningsgeschiedenis wordt sterk verminderd, door de grote schaal van een aantal ontwikkelingen. Dit wordt met name veroorzaakt door de ontwikkeling van Agriport 2, in combinatie met het aan elkaar groeien van de dorpen Middenmeer en Wieringerwerf. Door het grote ruimtebeslag verdwijnen bij deze ontwikkelingen op lokale schaal ook een aantal cultuurhistorische elementen en patronen.

De voorgestelde woningbouw, megabedrijven, bollenteelt en recreatieve ontwikkelingen leiden weliswaar tot een functieverandering, maar zijn slechts in beperkte mate verstorend binnen de historische ruimtelijke context van de polder. Met uitzondering van de ontwikkelingen ten oosten van Kreileroord. Bekende cultuurhistorische monumenten (aanwezig in de centrale dorpen) worden niet aangetast. Zowel bij Wieringerwerf als ten oosten van Kreileroord worden bekende archeologische waarden aangetast. Ten oosten van Kreileroord worden bovendien geomorfologische waarden aangetast door vergraving en woningbouw.

Landschap

Aantasting landschapswaarden (elementen en gebieden)

De relatief grootschalige ontwikkeling van Agriport 2 leidt tot aantasting van een aantal ontginningsassen en waterlopen. Positief is dat de bestaande landschappelijke structuurlijnen Westfriesche en Medemblicker Vaart de ruimtelijke begrenzing van de ontwikkeling zullen gaan vormen. Voor de bollenteelt, de megabedrijven en de recreatieve zone langs het IJsselmeer wordt verwacht dat bestaande landschappelijke structuurlijnen en landschapselementen grotendeels behouden kunnen blijven. De dorpsuitbreidingen van Middenmeer, Slootdorp, Wieringerwerf en Kreileroord leiden naar verwachting niet tot sterke aantasting van landschapswaarden.

Aantasting openheid

Het Voorkeursmodel gaat uit van een versterking van de radiale opbouw van de polder, maar er wordt ook gekozen voor verdichting van het middengebied. Hiermee hinkt het model ruimtelijk gezien op twee gedachten (er is geen sprake van alléén verdichten langs de radialen of alléén verdichten van het middengebied van de polder). De voorgestelde ontwikkelingen gaan ten koste van de openheid rondom de twee centrale kernen Middenmeer en Wieringerwerf. Er ontstaat een stedelijke, verdichte zone die vanaf de zuidrand van de polder doorloopt tot aan Wieringerwerf. Met name door Agriport 2 worden de zuidoostelijke en zuidwestelijke open ruimtes definitief ruimtelijk van elkaar gescheiden. Behalve aantasting van open ruimte treedt ook versnippering van de resterende open ruimtes op. Dit is onder meer het geval tussen Agriport 2 en Middenmeer en tussen de bedrijventerreinen van Middenmeer en Wieringerwerf. De ontwikkeling van twee bedrijvenlocaties tussen Wieringerwerf en Mid-

denmeer leidt tot het aan elkaar groeien van beide kernen, ondanks de relatief kleine open ruimte tussen de bedrijventerreinen, waarin in het Voorkeursmodel is voorzien. Belangrijke opgave is om dit open gebied duurzaam te behouden.

Natuur

Invloed op VHR-gebied

Het Voorkeursmodel kan effecten op het Vogelrichtlijngebied "IJsselmeer" en het Vogel- en Habitatrichtlijngebied "Waddenzee" hebben. In dat kader kan niet worden uitgesloten dat significante effecten optreden als gevolg van de coupure in de dijk bij Kreileroord en de aanleg van een jachthaven aldaar (toenemende verstoring door motorboten).

Verder is het gebied waar bollen zijn voorzien in de huidige situatie mogelijk foerageergebied voor vogels uit Vogelrichtlijngebieden (vooralsnog leemte in kennis). Door omvorming van akkerbouw naar bollenteelt worden foerageermogelijkheden wellicht beperkt. Afhankelijk van de locatie en mate van uitbreiding van bestaande windturbine locaties, kunnen significante effecten optreden op VHR-gebied. Omdat er diverse activiteiten zijn met mogelijk significante effecten op VHR-gebied en de kans op cumulatie van effecten, is aan dit criterium zeer negatief beoordeeld.

Aantasting overige EHS

Het model heeft negatieve effecten op diverse ecologische verbindingzones van de EHS als gevolg van bijna alle nieuwe activiteiten. Bovendien is cumulatie van effecten te verwachten. Daarom is een zeer negatieve score toegekend. De effecten treden op als gevolg van verstoring (geluid van windturbines en toenemend verkeer), versnippering (doorsnijding van ecologische verbindingzones) en of ruimtebeslag wegens woonlocaties. Aandachtspunt hierbij is met name de ontwikkelingen aan de oostkant van Kreileroord, waar slechts een smalle ecologische verbinding langs de IJsselmeerkust overblijft. Ook treedt verstoring op van de ecologische verbindingzone (langs de Westfriesche Vaart) tussen Middenmeer en Medemblik wegens Agriport 2. Hetzelfde geldt voor de ecologische verbindingzone tussen Middenmeer en Kolhorn als gevolg van toenemend verkeer van en naar de megabedrijven. Voor de bollenteelt geldt dat het daarvoor aangewezen gebied licht omsloten door ecologische verbindingzones. Extra verstoring (van waterafhankelijke natuur) kan aan de orde zijn door aantasting van de waterkwaliteit. Ook toenemend verkeer kan hier voor extra verstoring leiden. Ruimtebeslag van ecologische verbindingzones hoeft bij bovengenoemde activiteiten niet aan de orde te zijn, indien voldoende ruimte langs de verbindingzones vrijgelaten wordt. Hierdoor kan ook eventuele verstoring beperkt blijven.

Aantasting Stiltegebied

Er treedt geen effect op de in het noorden gelegen stiltegebieden op (effectscore 0).

Woon-, werk- en leefmilieu

Invloed op bestaande woonfuncties

De extra woningen (en daarmee kansen voor nieuwe woontypen) en de nieuwe recreatiegebieden hebben een positieve invloed op de bestaande woonfuncties/ woonkwaliteit.

Negatieve effecten treden op omdat door de komst van extra bollenteelt, Agriport 2 en megabedrijven enkele woningen zullen verdwijnen.

Invloed bestaande werkgebieden

Positieve effecten treden in alle modellen op door de komst van aanzienlijke hoeveelheden werklocaties. Verder vindt ruimtebeslag plaats op bestaand werkgebied aan de noordkant van Middenmeer.

Hinder door geluid, luchtverontreiniging en externe veiligheid

Er treedt extra geluidhinder, luchtverontreiniging en een afname van de externe veiligheid op. De oorzaak hiervan is het toenemende aantal verkeersbewegingen door extra inwoners en werkgelegenheid. Voordeel is wel dat binnen eenzelfde gemeente zowel gewoond als gewerkt kan worden, wat verkeersbewegingen richting andere provincies en gemeenten beperkt.

Bereikbaarheid voor autoverkeer

De bereikbaarheid van woon-, werk- en recreatiegebieden is gunstig. De onderlinge afstand tussen deze functies is namelijk niet groot. Belangrijk is verder dat Agriport 2 nabij een afslag van de A7 ligt. Indien op de diverse locaties wordt ingezoomd zal blijken dat nog de nodige infrastructuraanpassingen nodig zijn om de gebieden goed te ontsluiten. Deze uitwerking zal in het kader van bestemmingsplannen plaatsvinden.

Bereikbaarheid voor OV

De bereikbaarheid voor OV wordt door het plan naar verwachting niet of nauwelijks beïnvloed. Er is geen sprake van draagvlak voor nieuwe OV-verbindingen. Wellicht worden wel bestaande busverbindingen aangepast, zodat ook de nieuwe woonfuncties worden ontsloten.

Ligging t.o.v. werkgebieden/recreatiegebieden

Dit criterium is alleen relevant voor de woonlocaties. De woonfuncties liggen allen gunstig ten opzichte van de bestaande en nieuwe werkgebieden. Ook de ligging ten opzichte van recreatiegebieden is gunstig. Er kan zowel dicht bij huis worden gerecreëerd als langs de IJsselmeerkust.

Landbouw

Omvang (ha) en economische omvang landbouw (NGE)

Tabel 5.2 geeft een inschatting van de te verwachten veranderingen in oppervlakte en de economische omvang van de landbouw. Op basis van de teeltverdeling in paragraaf 3.2.6 is in de huidige situatie uitgegaan van gemiddeld circa 2 NGE per ha voor de gehele oppervlakte landbouwgrond in de Wieringermeer. Verder is op basis van gegevens van het Landbouw Economisch Instituut (zie www.lei.nl), zoek naar lijst van producten met BSS&NGE) gerekend met het gegeven dat 1 ha glastuinbouw gemiddeld ongeveer 100 keer, 1 ha bloembollen gemiddeld ongeveer 10 keer en tuinbouw in de volle grond gemiddeld ongeveer 3 keer zoveel economische productieomvang (en werkgelegenheid) heeft als 1 ha akkerbouw of melkveehouderij met gemiddeld circa 1,5 NGE per ha.

Verandering	Afname in landbouwgrond in ha	Verandering economische omvang in NGE		
		Afname NGE	Toename NGE	Saldo NGE
Nieuw groen	500	1000		-1000
Woningbouw	300	600		-600
Industrieterrein	200	400		-400
Agriport 2	200 (500 omzetten in glastuinbouw)		73.600	+73.600
Bloembollengebied	(2500 ha omzetten in bollenteelt)		32.500	+32.500
Totaal		2000	106.100	+104.100

Per saldo zal de totale economische omvang van de primaire landbouw in de Wieringermeer toenemen met circa 100.000 NGE. Ten opzichte van de huidige omvang van circa 30.000 NGE betekent dat een toename met ruim 200%. Als in de huidige situatie/autonome ontwikkeling ook Agriport A7 wordt meegerekend gaat het om een "huidige" omvang van circa 100.000 NGE en gaat het om een toename met circa 100%.

Als gevolg van de toename van de primaire productie is er ook een flinke toename te verwachten van indirecte economische activiteit in de aan de primaire productie gelieerde agribusiness. De kans is immers groot dat de toegenomen primaire productie ook zal leiden tot meer verwerkings- en afzetactiviteiten in de Wieringermeer. Voor bijvoorbeeld Agriport A7 is becijferd dat de omvang van de indirecte economische activiteiten ongeveer een kwart zal bedragen van de primaire omzet binnen Agriport A7. Het effect van het voorkeursmodel op de indirecte economische activiteit is daarom ingeschat als sterk positief (score ++).

Daarbij is op te merken dat de traditionele akkerbouw flink in oppervlakte afneemt met circa 4000 ha (een kwart), waarvan circa 1000 ha wordt onttrokken aan de landbouw (circa 7)%, beoordeling effect op oppervlakte landbouwgrond --). Daarentegen zal circa 3000 ha intensiveren naar glastuinbouw en bollenteelt.

Verkaveling en ontsluiting

Het Voorkeursmodel leidt tot versnippering van het resterende landbouwgebied, wat negatieve effecten zal hebben op de mogelijkheden van een goede verkaveling van de minder maar grotere toekomstige bedrijven (beoordeling -).

Duurzaamheid

Er zijn volop mogelijkheden voor duurzaamheid. Zo zijn er op de grens van woon en werkgebieden kansen voor nieuwe woonvormen aanwezig. Ook zijn er combinaties tussen wonen en recreëren en kansen om recreatie en natuur te combineren.

Bij Agriport 2, bedrijventerreinen en megabedrijven zijn er mogelijkheden voor onder andere optimalisatie van logistieke processen, restwarmtebenutting, gezamenlijke aanleg en beheer van de energie- en waterinfrastructuur en vergisting van groenafval. Duurzame energie (zoals windenergie) is in combinatie met Agriport 2 ook kansrijk.

De bollenteelt is in principe belastend voor het oppervlaktewater, maar met een duurzaam watersysteem (o.a. toepassing van helofyten) kunnen negatieve effecten worden beperkt. Ook de toepassing van nieuwe spuittechnieken kan negatieve effecten beperken. Bovendien zijn er goede kansen voor duurzame energie (zoals windenergie en vergisting) in de bollengebieden en kunnen functies als recreatie en natuur met bollenteelt worden gecombineerd.

